

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selens-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.

Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.

Računi pri pošt. čet. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126, Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vrača.

SOKOLSTVO SE POKLANJA PREZIDENTU DR. BENEŠU

V navzočnosti zastopnikov vseh češkoslovaških in jugoslovenskih žup je starosta ČOS, dr. Bukovsky izročil dr. Benešu kipec, ki predstavlja simbolično češkoslovaško državo, dr. Edv. Beneš pa je izročil Sokolom dragoceno zastavo

Praga, 4. julija. h. Na prvi dan svojega triumfalnega slavlja je smatralo češkoslovaško Sokolstvo za svojo srčno dolžnost, da se pokloni spominu svojih ustanoviteljev in vzornikov. Poročali smo že včeraj na kratko, da so se delegacijam češkoslovaških žup pridružila tudi odposlanstva jugoslovenskih sokolskih žup s saveznimi podstarešinami na čelu. Enako so poslali svoja zastopstva tudi bolgarski Junaki, ruski Sokoli v emigraciji in ukrajinski Sokol. Sokolska odposlanstva so se razdelila na tri skupine. Prva je šla v Lane na grob prezidenta Osvoboditelja Masaryka. Tam je v imenu jugoslovenskega Sokolstva govoril savezni podstarešina dr. Gavrančič. Druga skupina je odšla na praško pokopališče na Olsanih na grobove sokolskih ustanoviteljev dr. Tyrša in dr. Fügnerja. Tam je za naše Sokolstvo govoril podstarešina dr. Belajčić. Tretja skupina se je poklonila na grobu Neznanelega junaka na Staromestnem trgu in nato šla v svetlišču Tyrševoga doma, kjer sta shranjeni žari s pepelom Renate Tyrševe in zasluženega sokolskega voditelja dr. Vincenca Štěpánka. Na teh dveh mestih je v imenu SKJ govoril prvi podstarešina Gangl. Kakor ČOS, so tudi jugoslovenski Sokoli in bolgarski Junaki položili krasne vence s travki v svojih državnih barvah.

Danes dopoldne se je češkoslovaško Sokolstvo dopolnilo prezidentu republike dr. Benešu kot predstavniku svoje narodne in suverene države. Tudi pri tem dejanju so se mu v bratski vzajemnosti pridružili vsi ostali Sokoli, združeni v Slovanski sokolski zvezi. Prišli pa so tudi delegacije vseh drugih narodov, ki sodelujejo pri letošnjem sokolskem zletu. Iz Češkoslovaške in Jugoslavije so bile zastopane prav vse sokolske župe, vsaka po starešini ali namestniku ter po dveh članih in članicah. Praška župa je postavila razen tega še dve častni četni članstva po 100 mož. Na ta način se je zbrala mnogo večja množica, kakor je bilo prvotno predvideno, zlasti še, ker se je med pohodom iz Tyrševoga doma na Hradčane priključilo še ogromno število Sokolstva, ki je videlo sprevid in zvedelo, kam je namenjen. Zato so sprejem preložili iz Vladislavske dvorane, kjer bi se imel prvotno vršiti, na tako zvano tretje dvorišče, ki ima po svoji arhitekturi značaj ogromne odkrite dvorane. Tam so se delegacije postavile v obliki podkve, na vsakem koncu pa ena častna sokolska četa. Zadaj se je postavila množica drugega Sokolstva. Točno ob 15. je prišel prezident dr. Beneš. Sokolstvo ga je sprejelo v stavu »mirno« in z enim samim vzklikom »Zdar!«, ki je odjeknil med starodavno zgradbo kakor strel iz topa.

Nagovor staroste ČOS

Prezidenta dr. Beneša je nagovoril dr. Bukovsky, starosta ČOS in sedanjí predsednik Slovanske sokolske zveze, z besedami: Brat prezident! Po starem sokolskem običaju smo se ti prišli pokloniti kot poglavarju naše države. Obenem smo ti prišli sporočiti neomajno zvestobo češkoslovskega sokolstva do republike in njene ustave. Nato je Bukovsky govoril o pomenu jubilejnega zleta, o ciljih in idealih sokolstva, končno pa je izročil prezidentu kot spominek in zaobljubno darilo češkoslovskega sokolstva bronast kipec, ki simbolično predstavlja češkoslovaško republiko. Original kipa je delo akademskega kiparja Bruhe in krasni kot ogromen spomenik glavni vhod na sokolsko zletišče.

Prezidentov odgovor

Prezident dr. Beneš je sprejel kip in se zahvalil z govorom, v katerem je rekel: Brat starosta, bratje in sestre! Toplo se vam zahvaljujem za pozdrav in za izraz vaše zvestobe in udanosti do naše domovine. Sem Sokol od otroških let, zasledoval sem razvoj sokolstva pred vojno, v bojih za osvobodjenje in zedinjenje ter v republiki sami. Vem, kaj je sokolstvo bilo in kaj je našemu narodu in naši narodni kulturi. Vem, kaj je naši državi in kako velike so njegove pravne, kulturne in fizične vrednote. Prezident je nato govoril o sokolskih vrtilah in sokolskih dolžnostih, nato pa je prešel na sedanjí politični položaj v republiki in med drugim dejal: Kdor koli ni prežet s predsodki, je moral v teh dneh vnovič videti, da hoče naš narod živeti v miru z vsemi v mejah države, a tudi z vsemi svojimi sosedi in ostalimi narodi. To moč, ta mir in to preudarnost črpa naš narod iz svoje vere, da so naše resnice, naše prepričanje in interesi, ki jih branimo, tako splošnega značaja, da morajo biti tudi pravica in resnica za vse narode in da ne morejo škodovati nikomur. V tem smislu torej razumemo tudi to, kar bomo ukrenili v prihodnjih dneh za sodelovanje z narodnostmi v naši državi. Hočemo tudi z njimi človeško, iskreno, mirno in razumno sodelovanje. Hočemo jim dati dokaza svojega spoštovanja za njihovo narodno in človeško individualnost. Hočemo tudi tu uveljaviti svojo sokolsko in demokratsko enakost in človečanstvo. Zahtevamo naravno isto tudi na drugi strani. Ničesar se ne bo storilo, kar bi škodovalo državi ali ogrozilo naš demokratski režim. Toda ravno v jubilejnem letu republike hočemo dati s svojim razumnim postopanjem za pravico sode-

vanje z državljanji vseh narodnosti vsemu svetu nov dokaz o tem, kako je naša država pravična, močna, trdna, zrela in miroljubna.

Nato je prezident dr. Beneš izročil starosti dr. Bukovskemu krasno zastavo kot prapor ČOS. Dr. Bukovsky je dal zastavo načelniku ČOS dr. Klingerju, ta pa jo je izročil praporščaku, ki se je postavil z njo na čelo sokolske častne čete. Ves ta

dogodek je bil spremljan z viharimi ovacijami sokolske množice. Po predaji zastave se je prezident dr. Beneš dalje časa razgovarjal z navzočimi voditelji slovanskega sokolstva in telovadnih organizacij drugih držav. Ko se je med ponovnimi burnimi ovacijami umaknil, je častna četa zmagovalno odnesla dragoceno zastavo v Tyršev dom.

Zmagoslavni vhod naših vojakov v Prago

Našim in rumunskim vojakom, ki bodo v sredo nastopili na vsesokolskem zletu je priredila Praga triumfalen sprejem

Praga, 4. julija. h. S prekipevajočim navdušenjem je danes Praga pozdravila jugoslovensko vojsko, ki je skupno z rumunsko vojsko prišla, da nastopi na vsesokolskem zletu. Pot obeh vojaških oddelkov s kolodvoru v mesto se je pretvorila v zmagovalen pohod, ki je po sijaju, navdušenju in številu zbranih množic še prekosil sprejem jugoslovenskega sokolskega šarščaja in naših sokolskih žup.

Na kolodvoru so se ob postrojeni častni četi z zastavo in godbo zbrali zastopniki češkoslovaške vojske z večjim številom oficirjev. Prišli so zlasti vsi praški aktivni in rezervni oficirji, ki so se med vojno borili v jugoslovenskih dobrovoljskih legijah ali v srbski vojski. Poleg drugih odličnikov sta bila navzoča tudi jugoslovenski in rumunski poslanik. Pred kolodvorom sta se postavili dve častni četni jugoslovenskega Sokolstva, prva v slavnostnih krojih, druga v oblekah kmečkih Sokolov. Z njimi se je zbralo nad 1000 drugih jugoslovenskih Sokolov in Sokolic. Enako so postavili dve častni četni rumunski telovadci in češkoslovaški Sokoli.

Jugoslovensko in rumunsko vojsko je na kolodvoru ob prihodu najprej pozdravil general Voženilek v zastopstvu vojnega ministra. V imenu jugoslovenske in rumunske vojske delegacije se je zahvalil naš general Kukavičič, ki je vodja naše delegacije. Vodja rumunske delegacije je polkovnik Palangeanu. Vsaka delegacija šteje po 300 vojakov in podoficirjev ter po 10 oficirjev. Razen tega ima vsaka svojo godbo.

S kolodvora v mesto sta odšli obe delegaciji v skupnem sprevidu. Najprej je šla častna četa češkoslovaške pešadije z zastavo in godbo, nato jugoslovenski oddelek z godbo, za njimi obe jugoslovenski

sokolski častni četi, potem rumunska vojska z godbo, za njo zopet častna četa rumunskih telovadcev. Češkoslovaška sokolska častna četa je zaključila oficijelni sprevid, ki pa se mu je priključilo še okrog 2000 naših in češkoslovaških Sokolov ter rumunskih telovadcev.

Dobra 2 km je dolga pot od Wilsonovega kolodvora do Stefanikove vojašnice, kjer so nastanjeni naši vojaki in do kamor so šli tudi Rumuni, ki so se nato z avtobusi odpeljali v svojo bolj oddaljeno vojašnico. Ovsej poti so se zbrale množice, ki jih cenijo na mnogo preko 100.000. Za celo uro in več so morali po Vaciavskem trgu in drugih ulicah, koder je šel sprevid, ustaviti ves promet. Že pred 9. uro so ljudje čakali, sprevid pa je krenil s kolodvora šele ob 10, ker je imel vlak nad pol ure zamude. Po radiu so sicer to sporočili po vseh ulicah in trgih, a nihče se ni gnil z mesta. Množice se ne le tiso razredile, marveč le še narasle in se zgoštile. Do 10 vrst jih je bilo, potoček druga za drugo, najmanj po 4 vrste pa prav povsod, da zadnji niso že več videli. Kljub temu so vsi vztrajali in se priključevali še novi. Naravno je, da so bila gosta zasledena tudi vsa cina po hišah.

Orkan vzklilkanja, ko sta prikoračali naša in rumunska vojska, je bil oglušujoč. Zaman je vsak poizkus vse to popisati in nuditi vsaj približno sliko. Vse tri vojaške godbe, češkoslovaška, naša in rumunska, ki so neprestano igrali, so v ovacijah in manifestacijah kar utonile, tako da je bilo slišati le posamezne akorde. Ovacije so se nadaljevale še ves čas potem, dokler ni špalerija pasiral tudi sprevid Sokolov in telovadcev, ki so se pridružili vojskem. Tako se je tudi prihod naše in rumunske vojske uvrstil med največja doživlja na mogočih dogodkih prelopnega sokolskega zleta.

Drugi javni nastop Sokolov in Sokolic

Včeraj je v stadionu izvajalo pred 200.000 gledalci proste vaje 30.000 članov in 17.000 članic ČOS

Praga, 4. julija. h. Danes dopoldne so se nadaljevale tekme ČOS. Prinesle so zlasti v lahki atletiki prvovrstne rezultate, saj so nastopili Sokoli, ki so kot tekmovalci na sportnih prireditvah znani tudi daleč izven češkoslovaških meja. V stadionu so bile dopoldne zopet skušnje, ker so pri popoldanski javni telovadbi razen članov nastopile docela nove garniture, kakor včeraj, čeprav so bile glavne točke sprejeda enake. Kakor pri naraščaju, se je tudi telovadečih članov in članic prijavilo mnogo več, kakor jih gre na telovadišče. Le za glavne proste vaje članov, pri katerih nastopi 30.000 telovadcev, so bili povedni isti telovadci, vsi drugi oddelki pa se izmenjavajo.

Na popoldanski telovadbi obisk danes zaradi delavnika sicer ni bil tako rekorder, kakor včeraj, vendar so tudi danes našli okrog 140.000 gledalcev, tako da je bilo skupno s telovadečimi na zletišču zopet mnogo nad 200.000 ljudi. Jugoslovenski danes niso nastopili, pač pa so kot gostje nastopili ameriški Sokoli in francoske telovadke. Oboji so želi viharen aplavz. Zlasti so zadivile množice gibčne francoske gimnastke, ki jih je nastopilo 120 in so predvajale ljubke rajalne vaje. Ob njihovem nastopu so francoski gimnasti izročili ČOS krasen prapor v francoski trikolori. Ko so Francoskinje ob odhodu defilirale pred tribunami, so jih sprejele ovacije, ki niso dosti zaostajale za onimi, ki so jih bili včeraj deležni jugoslovenski Sokoli in Sokolice. Najbolj globok vtisk je tudi danes napravil nastop 30.000 članov in 17.000 članic s prostimi vajami, ki so gledalce vnovič tako prevzele, da se je premmogim zasolizilo oko. Posebno proste vaje članov so

prišle danes ob lepem solnčnem vremenu še bolj do veljave kakor včeraj, ker so včeraj člani nastopili, ko je na telovadišče že padal mrak.

Načelnik ČOS o nastopu naših Sokolov

Praga, 4. julija. h. Vsi današnji jutranji listi prinašajo obširna poročila o večeršnjih ogromnih sokolskih manifestacijah ter podčrtavajo, da je bil nastop jugoslovenskih Sokolov in Sokolic edinstven. »Ponedelničkov objavljav razgovor z načelnikom ČOS dr. Mj. roslavom Klingerjem, ki je rekel med drugim: Eian, s katerim so nastopili Jugoslovenski sem sprva smatral za samo po sebi umeven, ker sem vedel, da streme naši jugoslovenski bratje za tem, da kar najbolj zadovolje razvijeno češkoslovaško publiko. To se jim je tudi posrečilo, a še mnogo več. Osvojili so si srca vseh in s svojim divnim nastopom izzvali vsestransko občudovanje. Osebnost poznani avtorja prostih vaj, ki so jih izvajali Jugoslovenski, prof. Kovača in ga cenim zelo visoko. S temi vajami pa je prekosil samega sebe. Efekt raznih barv krojev je tako krasno harmoničen in razen tega spočil še razne starostne dobe in tehnično odlično izvedbene borbe povezal še z godbo, tako da je mešani nastop članov in članic podal edinstveno sliko.

Francozi in Angleži vzhiceni

Pariz, 4. julija. h. Francoski listi objavljajo obširna poročila o praškem vsesokolskem zletu in brez izjeme izražajo občudovanje slovanskemu Sokolstvu. Vsi naglašajo, da ne gre tu za nikakoli umetno tvorbo, nego za nacionalni pokret, ki ga odlikuje prostovoljna disciplina. Francoski minister za narodno zdravje Rucaut je danes ob 15. z letalom odpotoval v Prago, da so-

deluje kot zastopnik francoske vlade pri glavnih zletnih svečanostih.

London, 4. julija. h. »Manchester Guardian« objavlja skoraj celostransko poročilo svojega praškega dopisnika o sokolskih svečanostih in navaja, da je v sokolskih povorkah videti tudi angleške zastave. Posebej omenja list darilo jugoslovenskega Sokolstva češkoslovaškemu in končno podčrtava, da bo skupni nastop vojske držav Male antante ob zaključku sokolskega zleta manifestiral čvrsto zavezniško povezanost Male antante.

Pojjaki sodelovali pri mednarodnih tekmah

Praga, 4. julija. h. Pred par dnevi je prišla v Prago 30 mož broječa delegacija poljskega Sokola. Po poročilih listov so dobili poljski Sokoli od svojih nadrejenih oblasti le dovoljenje, da smejo sodelovati pri mednarodnih telovadnih tekmah. Niso pa smeli vzeti s seboj krojev in jim je bila tudi zabranjena udeležba pri nastopu na stadionu ter pri glavni manifestacijski povorki.

Pogajanja čsl. vlade s sudetskimi Nemci

Henlein bo zavzel svoje stališče šele potem, ko bo imel v rokah vladni načrt narodnostnega statuta

Praga, 4. jul. h. Tiskovni urad sudetsko-nemške stranke je izdal naslednje poročilo: Danes je delegacija stranke, ki vodi razgovore z vlado, obiskala v Hebu predsednika stranke Henleina in mu podala podrobno poročilo o svojih razgovorih z min. predsednikom. Obvestili so Henleina, da vlada še ni izročila celotnega načrta narodnostnega statuta ter da se bo to zgodilo šele ta teden. Tudi vlada še ni zavzela stališča k predlogom sudetsko-nemške stranke. Min. predsednik dr. Hodža je stranki zagotovil, da vlada pri formalni obravnavi narodnostnega vprašanja v narodnem predstavništvu ne bo podvzela ničesar brez sporazuma s stranko. Henlein je dal delegaciji nadaljnje smernice in zaključil z izjavo, da bo šele potem, ko bo vlada sporočila svoje stališče glede predlogov stranke in ko bo v posesti celotnega načrta narodnostnega statuta, zavzel svoje stališče.

Zahteve sudetskih Nemcev

Pariz, 4. jul. o. Del francoskega tiska objavlja danes najnovejše zahteve sudetsko-nemških zastopnikov za ureditev narodnostnega problema na Češkoslovaškem. Po trditvah teh listov obsegajo zahteve naslednjih 6 točk, ki jih je vodstvo sudetsko-nemške stranke predložilo češkoslovaški vladi kot osnovo za nadaljnja pogajanja: 1. Nemški narodnostni skupini v CSR je treba zagotoviti kulturni in gospodarski razvoj ter upravni sistem, ki bo v skladu z njenimi potrebami in željam. 2. Priznati je treba osebne pravice nemški narodnostni skupini. 3. Nemška narodnostna skupina mora

biti zastopana v okviru praške vlade po svojem predsedniku, ki se mu mora priznati soodločilen vpliv pri imenovanju nemških uradnikov. 4. Predsednik sudetsko-nemške skupine mora biti tudi član vrhovnega sveta češkoslovaške narodne obrambe. 5. Enake pravice je treba priznati tudi ostalim narodnostnim skupinam na Češkoslovaškem. 6. Češkoslovaška država se mora sploh preurediti v smislu gornjih zahtev.

Hlinka pri dr. Hodži

Praga, 4. jul. o. Popoldne se je ministrski predsednik dr. Hodža sestel s patronom Hlinko, vodjo slovaške ljudske stranke. Sestanku prispijujejo v tukajšnjih političnih krogih velik pomen. Če bo dosežen sporazum, se bo notranjepolitični položaj na Češkoslovaškem znatno omilil in se bodo narodnostni spori lahko likvidirali hitreje in koristneje za republiko.

Francozi in angleški poslanik pri Hodži

London, 4. jul. o. Francozi in angleški poslanik v Pragi sta davi obiskala min. predsednika dr. Hodžo in se informirala o pogajanjih s sudetskimi Nemci, ki so zadnje dni nekoliko zastala. »Daily Telegraph« poroča v zvezi s tem, da so Nemci sedaj postavili nove zahteve, ki bodo za češkoslovaško vlado le težko sprejemljive. »News Chronicle« pa pravi, da sta dobila poslanička La Croix in Newton zagotovilo, da se bodo pogajanja za narodnostni statut še ta teden premaknila z mrtve točke.

Japonska ofenziva pri Hankovu ni uspela

Uspesni kitajski protinapadi so prisilili Japonce v defenzivo

Hankov, 4. jul. o. Japonska ofenziva, ki se je pričela preteklo soboto ob zori na Jangeju in po kateri so si Japonci obetali prodor do Hankova, se je popolnoma izjalovila. Borbe so trajale do davi. Napad za napadom so Kitajci krvavo odbili. Moral so se sicer ponovno umakniti s svojih postojank, a so jih vedno znova s protinapadi zopet zavzeli. Od davi se posamezni kitajski in japonski oddelki sicer še spopadajo, toda vse te prakse so že popolnoma brez pomena. Borbe so se razvile na kopnem, v zraku in na vodi, končale pa so se s kitajskimi letalskimi napadi na japonske vojske ladje. Najhujši so bili boji pri Miangmiao in dalje proti zapadu do Pengena, ki je v zadnjih treh dneh petkrat menjal gospodarja in je sedaj spet v kitajski posesti. Tudi Miangmia Japonci niso mogli zavzeti.

Tudi položaj na bojišču pri Tajhju se razvija v korist Kitajcev. Velika ofenziva, ki so jo pričeli Japonci, se je na mah spreminila v obrambno borbo zaradi silnih kitajskih napadov. Najhujše borbe so se razvile v bližini Cienšava, ki so ga prvotno Japonci zavzeli, a je sedaj že zopet pod kitajsko oblastjo.

Najhujše udarce so Japoncem prizadela kitajska letala. V zadnjih treh dneh so razvila izredno intenzivno akcijo, ki je dosegla svoj vrhunec v petih velikih napadih na razna japonska letalska oporišča in vojske ladje. Pri prvem napadu so Kitajci razdeljali japonsko letalsko oporišče blizu Vuhuja v pokrajini Anhvej. Tam so razdeljali skoraj vse hangarje, v katerih je zgorelo tudi večje število letal. Drugi napad je bil izvršen na japonske postojanke

pri Matangu. Kitajska letala so se tu spuščala nizko nad japonske postojanke in jih obstrlejevala s strojnimi. Pri tretjem napadu so kitajski letalci potopili dve japonski vojni ladji na Jangeju v bližini Mantanga. Tretji napad je veljal japonski oporiščem pri Tungliu. Tega so japonska letala sicer odbila, vendar pa so Kitajci tudi tu japonski vojski prizadeli občutno škodo. Končno so napadla japonske vojske ladje v bližini Hsiankava. Kitajske bombe so dve ladji zadelale in povzročile na njih velik požar.

Japonske letalske sile so med tem bombardirale kitajske postojanke pri Cienciu in Hakhengu. V Hakhengu je bilo razdeljanih mnogo hiš in drugih večjih objektov. V Hankovu je zavladal velik optimizem zaradi najnovejših kitajskih uspehov na fronti ob Jangeju. V Hankov se je že vrnil vrhovni poveljnik kitajskih obrambnih sil na tej fronti general Čeng, ki je izjavil, da je nad vse zadovoljen z doseženimi rezultati. Prodiranje Japoncev vzdolž Jangeja proti Hankovu se je ustavilo za dalje časa.

Letalska bitka nad Nankingom

Sanghaj, 4. jul. AA. O današnjem poskusu kitajskih letal da bi bombardirale Nanking, poročajo japonske oblasti, da je 14 kitajskih letal, razdeljenih v dve skupini, skušalo napasti mesto, da pa je bil napad preprečen. Japonska letala so sestrelila sedem kitajskih letal in potopila potem neko kitajsko bojno ladjo, ki je križarila po reki Jangej.

BSK deli usodo Haška

Tudi v večerajni revanšni tekmah za s. e. pokal je zmagala Slavija in s skupno razliko 5 : 3 izločila BSK iz nadaljnega tekmovanja

Praga, 4. julija. Krasno vrome je danes privabilo na igrišče Sparte, kjer je bila revanšna tekma med BSK in Slavijo za srednjeevropski pokal, ogromno občinstva, najmanj 30.000. Med to množico se je krepko odražala močna skupina Jugoslovenov, udeležencev vsesokolskega zleta, ki jih je bilo gotovo 3.000.

Slavija : BSK 2 : 1 (1 : 0)

Moštvi sta nastopili v napovedanih najjačjih postavah. Obe enajstorigi začeta precej nervozni, sile so precej izravnane. Prej zbere svoje vrste BSK, ki uprizori prve nevarnejše akcije, toda vse gre mimo in brez uspeha. Toda tudi Slavija pokaže kmalu svoje vrline in začne prav tako z nevarnimi napadi. V 13. min. res uide Šimunek, kljub temu, da ga lovitva ob beograjska branilca, in strelja neubranljivo v mre-

žo. 1:0 za S. BSK vrne napad, toda nima sreče. Dva krasna kosa ostaneta neizrabljena. Rezultat se do odmora ne menja.

Po odmoru izravna v 10. min. Podhracki iz gneče, v 3. min. pa pride Slavija v vodstvo in do končne zmage iz enajstmetrovke, ki jo je precej »oblematično« prisodil madžarski sodnik Boronkay. Lechner je nevarno zadel ob Horaka in kazen je bila gotovo prehuda.

S to zmago je Slavija dosegla skupno razliko 5:3 in tako izločila druge jugoslovenskega udeležence iz nadaljnega tekmovanja za srednjeevropski pokal.

Nizozemska kraljica v švici

Basel, 4. jul. Danes je prispela nizozemska kraljica Viljemina, ki namerava svoj oddih prebiti v švici.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Praga — mesto radosti

Praga, 3. julija.

Ko sem se samcat vozil v Prago, sem se za poldrugi dan ustavil na Dunaju. Pekla me je vest, da zapravljam čas v tujem mestu, dočim se v slovenski prestolnici ob Vitavi dogajajo velike stvari. Danes pa sem zadovoljen, da sem si neposredno pred zletom ogledal bivši cesarski Dunaj, bivšo prestolnico, ki se je med pesmijo in z navdušenjem sama obglavila in se z zadovoljstvom umaknila nazaj za celo kategorijo, nazaj na stopnjo pokrajinskega mesta, kjer se nič več ne dogaja, kjer se nikoli več ne bo odigrala kaka stvar svetovne važnosti. Zdrav primerjam, naslajajoč se ob vselem hrupu, ki veje z ulic, našo ljubo zlato Prago z onim mestom, odkoder je toliko stoletij vladala krivica, mrznja in podlost milijonom nesrečnih podanikov. Razume se, da izpade primera v vsakem pogledu neugodno za nekdanje cesarsko mesto. Končnoveljavni zaton Dunaja spremlja nečuvni polet Libušinega mesta, ki hiti, raste in se razvija, da uredniki, veseli del prerokbe svoje davne kraljevine Zbogom, Dunaj, tekma je zate izgubljena, naša Praga ti je že davno zrastle preko glave in razdalja med čema se veča čim dalje bolj. Tu rakova pot, tam pa sokolski polet z elementarnim razmahom slovenskega duha!

Do malega za pol milijona prebivalcev se je Praga povečala ob glavnih zletnih dnevih. Vrvenje po ulicah, kjer prevladuje rdeča sokolska srjaca, je pestro in nepopisno radostno. Mnogi so v svečanem razpoloženju, sto in sto veselih glasov se zliiva v nekako zamolklo bučanje, ki ne preneha niti pozno v noč. »Naš zlet«, pravijo Čehoslovaki z zadovoljstvom in pojasnijo takoj, da ta svojilni zaimek vsebuje tudi našo Jugoslovene. Ko si kričiš pot skozi razigrane množice, sam ne veš kod hodiš; čez par minut ti pot zaskoči spred, preden veš, pri čem si, že kličeš z drugimi vred »Vive la France!«, vzklikaš Belgijcem, ali pa te imajo v svoji sredi Sokoli iz Budejovic, srečni, da imajo med seboj Jugoslovene. Rad stopaš z njimi in če bi bilo mogoče, bi se rokoval in objel z vsemi šeststo možmi, idočimi k svojim prenočiščem, toda prvi, ki so me osvojili me ne dajo iz rok, ko se cesta nekoliko razširi, improvizira nekdo manifestacijski shod jugoslovensko-čehoslovskega bratstva. Vzdignejo me na rame in izval se silno navdušeno, ko sem dejal, da imamo mi samo eno možko besedo in to smo dali bratom Čehoslovakom, ko smo si vzajemno objubili zvestobo za zvestobo in ljubav za ljubav. Bili bi me odnesli s seboj, da jim nisem ušel z zagotovitvijo, da moram te besede povedati še drugim. Sličnih manifestacij je na stotine po vseh ulicah in vsaki je središče par naših Sokolov. Zdi se, da se je bila src na bratskem severu že polastila bojazen, da mi izstopamo iz

sokolskega bratstva s Čehoslovaki, zato je tem večja radost, ko vidijo, da ne more biti govora o sličnem preokretu in imajo dan za dnevom priliko slišati nova zadrževanja in prisrge zvestobe.

V tem valovečem morju posameznik izgine, ni pa mu mogoče biti neopaženemu, ako odkrijejo, da je sokolski brat iz Jugoslavije. Veliko pozornost vzbujajo naše skupine po mestu, ki si izberejo kak trg, kjer se potem ure in ure plešejo naša kola. Domačini in tujci se ustavljajo, s ploskanjem dajejo takt godbi ali pa se sami spuste v ples. Šinoci sem bil priča takemu prizoru na mostu Lagij, kjer je kolo zajelo ves promet, pa ni nikomur prišlo na misel, da bi šli dalje. Ljudje so poskakali iz mimovoznih vozov elektrine in se udeležili veselega plesa.

Jaz, ki sem potoval samcat preko Avstrije, sem šele v Pragi prišel v vrvež, naše skupine pa pripovedujejo uprav nevarne stvari o navdušenju, ki jih je prišlo ob prestopu madžarske meje. V obmejni madžarski postaji Szobu so zagledali prve čsl. železničarje in carinike in že na tujih tleh se je začelo, kar se stopnjuje vse te dni. Naši so s tako burno radostjo pozdravili prve predstavnike čsl. države, da so Madžari v čudu odpirali oči. Namesto obmejnih formalnosti silovit »Nadžar« ter veseloobjemneje in stiskanje rok med ljudmi, ki se nikoli prej niso bili videli. Kar bi si bili šele mislili, ako bi bili videli prvi sprejem na čsl. tleh v Novih Zamkih!

Tu so naši izstopili iz vlaka in ni bilo časa, da bi kdo poslušal ali odgovarjal na pozdravne govore: kar takoj si je vse padlo v objeme, solze radosti so obile gozde in domačine, do odhoda vlaka pa je bila postaja v znamenju veselega jugoslovenskega kola Beograjski posebni vlak je prispel v Prago v četrtek zjutraj, potem ko so morali še na mairskiki postaji plesati seljančico. Množice, ki so prišle k sprejemu, se ne dajo niti približno oceniti. Pohod jugoslovenskih Sokolov po praških ulicah se da primerljati morda samo s povratkom zmagovalne vojske. Korračnica za korračnico, pesem za pesmijo, nad vsemi pa gospoduje sokolska »Le naprej, brez miru...«, čehoslovska sokolstvo zelo rado poje tudi našo »Zovi, samo zovi...«

Ko to pišem, smo trikrat vsi tekli iz hotelskega vestibula na ulico, da smo pozdravili novo dohajajoče ali mimo pohodjoče sokolske čete. Zlata Praga živi v nekem zanosu. To je zdrav zanos in mu mora podležiti vsako domoljubno slovensko srce. Ob Vitavi se te dni čuti, kako močno utripa slovensko srce, utripa pa za ta vrli narod, ki neustrašen bdi na straži svoje svobode. Tu se čuti, da slovenska misel ni iluzija, marveč mogočna sila. Kateri krepka postojanka je ravno Čehoslovska kot matica sokolskega bratstva. A. Z.

Beleške

Dr. Korošičeva epizoda

V nedeljo je bila v Beogradu slovesna proslava zadržnega dne. Na slavnostni akademiji je govoril tudi predsednik Glavnega združenega saveza, notranji minister dr. Korošec, ki je med drugim dejal: »Velike so besede mir, svoboda, demokracija. Ob tej priliki se spominjam dogodka iz svojih mladih let, ko sem delal prve korake svojega političnega življenja. Napovedal sem v nekem malem mestecu, ki je imelo agrarno industrijsko okolico, politični sestanek, da pojasnim svoje politične in socialne poglede. Ko sem prišel v mesto, me je čakala precej velika skupina ljudi na kraju, kjer je bil napovedan sestanek. Del te skupine je posebno glasno in po mojem mnenju navdušeno klical »Živijo dr. Korošec!« In ker ni bilo moje politično okolišnje malo izveščano, sem odšel k tej skupini ljudi, da jo najprej pozdravim, ker sem po klicanju sodil, da mi je najbližja. Ko pa sem prišel v njihovo neposredno bližino, sem jo dobil po nosu, rebrih in ledjih, da sem par dni bolehal zaradi njihovega navdušenja. Takrat sem si zapomnil, da »Živijo dr. Korošec« ne pomeni vselej ljubezen in simpatije in da vas taki klici lahko puste hladnokrvne do dna srca.»

Zanimivo je, da je ta del govora tisk iz Kopitarjeve ulice priredil po svoje in bistveno spremenil pravi smisel dr. Korošičevega govora.

Zanimiv dokument

Zagrebske »Jugoslovenske novine« objavljajo tekst izjave predstavnikov Slovenec, Hrvatov in Srbov z dne 24. septembra 1918 kot stališče Jugoslovenov do avstrijske mirovne ponudbe. Za Slovence je podpisal izjavo sedanjí notranji minister dr. Anton Korošec. Izjava pravi med drugim: »Ena od rešic je dejstvo, da je narod Slovencev, Hrvatov in Srbov etnično edinstveni narod in da mora ostati do edinstvo po obče znanem načelu nerazdeljivo in brezpogojno in to tako glede na neprekinjeni narodni teritorij, kakor na državno pripadnost. Na tem dejstvu slone naše narodne pravice in zahteve v soglasju z mednarodno prizanimi načeli demokratskega reda prosvetljenega človeštva.«

Motorizirani „vodja“

Zagrebski separatisti okoli »Nezavisnost« so od številke do številke bolj nezadovoljni s svojim bivšim voditeljem dr. Mačkrom. V zadnji številki očitajo radičevcem, da so »politični berači« s predsednikom, ki odhaja na odmor, ko je ves narod globoko zaskrbljen. »Kajti«, vprašuje »Nezavisnost«, »kako naj bo hrvatski narod zadovoljen samo s paradami, ko vidi svojega voditelja na konju v casih, ko drugi narodi motorizirajo vse, kar je danes potrebno in odločuje o napredku in razvoju naroda.«

Izgleda, da zagrebškim separatistom bolj imponira vodja z diselmotorjem, kakor pa na belem lipicancu.

Sploh pa pravi »Nezavisnost«, da Vlado prav nič ne odgovarja pogojem, ki bi jih moral izpolnjevati pravi hrvatski narodni voditelj. »Naš hrvatski narod je vojniški narod in si kot tak želi voditelja, ki bi ga lahko slepo poslušal in mu sledil, kamorkoli bi želel. Dokler ne dobimo Hrvati pravega voditelja, nam bodo pokvarjeni naprej izigravali našo narodno borbo in jo izkoristili za svoje zasebne namene. S tem zlom je treba končati in opozoriti ljudstvo, naj ne naseda demokratskim frazam hrvatskega vodstva. Naša borba zahteva uporabo avtoritativnega režima. Kdor ni za napad in ofenzivo, ta naj se umakne.«

Cerkev proč od politike

Glavni organ JRZ »Samoprava« povečuje delovanje novega kotorskega škofa dr. Butorca, o katerem pravi, »da se ne bavi z aktivno politiko in da se še manj veže na katerokoli znane politične voditelje. Dr. Butorac služi samo Bogu in narodu. In kadar govori, poslušaj ljudstvo pobožno in s spoštovanjem njegove božje in rodoljubne besede. Cerkev mora biti daleč proč od dnevnih politike z ozirom na njeno vzvišeno poslanstvo. Širiti mora ljubezen, bratstvo in slogo. Dočim so listi polni hvale za druge, se vzorno delo škofa dr. Butorca jedva omenja.«

Vzorno delo

naših učiteljev

»Učiteljski tovariš« objavlja tajiško poročilo sekcije Jugoslovenskega učiteljskega združenja za dravsko banovino. Sekcija je imela v poslovnem letu 1932/33 skupaj 34 sreskih društev s 3199 člani. Število članstva je v primeru z lanskim letom padlo za 62. Sreska društva so imela 144 zborovanj in 158 predavanj. V dravski banovini je vsega skupaj 4205 učnih ure. Izven organizacije JUJ je torej 1006 učiteljev in učiteljic. Med njimi so seveda tudi redovnice po raznih samostanskih šolah. V okviru sekcije izhaja tednik »Učiteljski tovariš« kot učiteljskim problemom posvečena vzorna revija »Popotnik«. Lepe uspehe zaznamuje tudi »Mladinska matica«, ki je dvignila število naročnikov svojih publikacij za 3000 izvodov v preteklem letu. Tako izhaja sedaj mladinski mesečnik »Naš rod« v nakladi 23.000 izvodov, ostale publikacije »Mladinske matic« pa v 23.100 izvodih. Skupno je izdala »Mladinska matica« do sedaj že 1.099.900 izvodov raznih svojih publikacij, vsehviš »Novi rod«. Delo, ki je vredno vsega priznanja.

Kurenčkova Neža

o neznanem junaku

Odlitna in preizkušna sotrudnica »Slovenca«, madane Kurenčkova Neška, posveča zadnje svoje plemenito delo razmišljanju o naših podeželskih pretelah in vojni kot taki. O podeželskih pretepih ima čisto svojevrstno mnenje. »Slovinci smo tako pohlevno ljudstvo, da bi bili lahko celo kostranom za vzor. Ako se ga kdo včasih malo nasrka in potem koga v prepiru s pipcem med rebra dregne, se to daleč ni za časpisje. Tisti, ki je bil med rebra dregnil, je prav za prav za v bolnico, ali pa za k sv. Križu. Tisti pa, ki ga je dregnil, pa za zapor. Za časpisje take zadevščine niso, ker si bomo pokvarili še tisti ugled, kar ga imamo pri tujcih.«

Vojno pa ta spopostovana Kurenčkova Neža takole tolmachi: »V vojni moramo drug drugu govoriti prinašati. Zato je tudi vojna, čim več sovražnikov in vojni okoli

Pirc — prvi v Harzburgu

Na šahovskem turnirju v Harzburgu je porazil tudi zmagovalca v Noordwijku, Eliskasesa

Harzburg, 4. jul. i. Včeraj je bil končan mednarodni šahovski turnir, ki ga je priredila v kopelišču Harzburg nemška šahovska zveza. Turnirja se je udeležilo 10 mojstrov, od tega 2 inozemska in sicer naš prvak Vasja Pirc in Estonec Petrov. Od velemojstrov sta razen Pirca sodelovala še nedavni zmagovalca na turnirju v Noordwijku, Eliskasesa in pa Bogoljubov, ki živi stalno v Triburgu v Nemčiji. Končno stanje turnirja je naslednje: Pirc 6 in pol, Bogoljubov 6, Kieninger 5 in pol, Eliskasesa in Heinicke po 4, Lokvenec in Petrov po 4 in pol, Šimisch 4, Richter 3 in pol, Preusse pol točke.

Po velkem uspehu v Lodzu, kjer je Pirc kakor znano zasedel prvo mesto in po prav tako uspešnem nastopu v Noordwijku, ko se je naš šampion plasiral na 3. mesto pred bivšim svetovnim prvakom dr. Euwejem ter je med drugim porazil renomirane velemojstre kakor so dr. Tartakower, Spielmann in Bogoljubov, pomeni sedanja krasna zmaga v Harzburgu novo lovoriko Pirčevega šahovskega udejstvovanja. S to zmago je spet potrdil svoj velemojstrski razred.

Pirc je v I. kolu premagal Richterja, v naslednjem je remiziral z Bogoljubovom, enako v 3. kolu z nemškim prvakom Kieningerjem, v naslednjih treh kolu pa je beležil tri lepe zaporedne zmage proti Šimischu, Preusseju in Eliskasesu. V 5. kolu je prehitel do tedaj vodečega Kieningerja za pol točke in se je s 4 točkami postavil na čelo tabele. Krasna zmaga nasproti zmagovalcu v Noordwijku je prednost povečala za celo točko, s čemer je bilo že skoraj gotovo, da bo Pirc končni zmagovalac. V naslednjih treh kolu se zato ni več napačil in se je zadovoljil s Petrovom, Lokvencom in Heinickejem z remiji, ki so mu zadostovali za prvo mesto. Pirc je bil poleg Bogoljubova edini, ki je končal turnir brez poraza, vendar ima slednji več remijev. Bogoljubov je zasedel drugo mesto šele v finišu z dvema zaporednima zmagama, s čimer je prehitel Kieningerja.

Po več ko enomesecni odsotnosti se torej vrača Pirc v domovino z lovorikami, kakršnih je v tako kratkem času deležen le malokateri velemojster. Simpatičnemu našemu rojaku prisrčno čestitamo k novemu velikemu uspehu!

Toča opustošila Hrvatsko Zagorje

Zagreb, 4. jul. o. Hrvatsko Zagorje je zadela huda elementarna katastrofa. V več občinah srezov Zlatar in Krapine je toča uničila vse posetve, potoklja koruzo in razdejala vinograde. Najhuje sta prizadeti občini Sv. Križ—Začetje in Zabok v krapinskem srezu. Nad Krapino se je utrgal oblak. Nenadno narasti hudourniki so z gričevja odnašali zemljo in jo naplavaljo po poljih in nižini. Še najmanj sta bili prizadeti občini Zlatar in Mate, v 14 vaseh občine Sv. Križ—Začetje je 5.000 ljudi ostalo brez hrane. Treba jim bo nujno priskočiti na pomoč z živežem, semenjem in denarnimi podporami. Katastrofa je trajala pidih 10 minut. Toča je bila debela kakor orehi. V teh 10 minutah je 15 cm visoko prekrila vse njive, travnike ter vinograde. Katastrofa je povzročila kmečkemu prebivalstvu okrog 2 milijona din škoda.

Egiptsko diplomatsko zastopstvo v Beogradu

Beograd, 4. julija. AA. Egiptska vlada je sklenila, da osnuje v Beogradu svoje stalno diplomatsko zastopstvo, ki bi mu načeloval odpravnik poslov. Doslej je imel egiptski poslanik, ki je akreditiran na našem dvoru, svoje stalno bivališče v Atenah. Ta sklep egiptske vlade je nov doček prijateljstva, ki obstoja med Egiptom in Jugoslavijo, ter pomeni obenem željo Egipta, da se prijateljske zveze še poglobijo in ojačijo. Obenem pomeni uvrstitev položaja Egipta v Evropi in na Sredozemskem morju, kar je nedvomno posledica sporazuma, ki ga je 1936 sklenil z Anglijo in v katerem se je docela osamosvojil.

Železniška konferenca z Madžarsko

Split, 4. jul. o. V direkciji pomorskega prometa se je danes pričela posebna konferenca madžarskih in naših železnice. Konferenca vodi direktor zagrebske železniške direkcije inž. Terček. Poleg madžarskih delegatov sodelujejo na njej zastopniki zagrebske in subotiske železniške direkcije. Na konferenci razpravljajo o potniškem in blagovnem prometu, predvsem pa o ureditvi obmejne železniške prometne službe. Konferenca bo trajala do 9. t. m.

Iz prometne službe

Beograd, 4. jul. Pri generalnem ravnanstvu državnih železnic so napredovali za načelnika 3-1 dr. Ivan Kavčič, za višja svetnika 3-2 dr. Evgen Hasil in Karlo Svančić, za višjega kontrolorja 6. skupine v prometnem oddelku pa Viljem Hönič, dosedanji višji kontrolor prometnokomercialnega oddelka direkcije državnih železnic v Ljubljani.

Za politično značajnost

V zagrebških »Jugoslovenskih novinah« je napisal narodni poslanec Joža Cvetič razmišljanje o potrebi jasnih političnih pogledov in odločne opredelitve. Prilike pri nas kriče po jasnih linijah. »Če postanejo v nekem narodu sistem politična izdajstva in teptanje ideoloških načel zaradi osebnih potreb, zaradi siromašne družine, ženinih ambicij in strahopetstva, potem je to že zelo nevarna bolezen javnega življenja. Kdo vse že ni bil Jugosloven in propovedoval jugoslovensko misel, dokler je bil na vladi? Jugoslovenstvo so tako daleč pretolmčili, da z njim opravičujejo plemenski separatisti svoje sodelovanje na vladi v znamenju unitaristične ustave. Naravno je, da pri takih ljudeh preneha jugoslovensko prepričanje, čim izgube iz svojih rok oblast. Pri nas smo že doživeli, da so bili zaradi jugoslovenstva ljudje na oblasti in so potem zaradi separatizma romali v zapor.«

Veroizpoved

„Nemške cerkve“

V »Jutru« od preteklega torka smo med beleškami objavili po inozemskih listih povzeto »Veroizpoved nove nemške cerkve«. Sedaj nas z merodajne nemške strani opozarjajo, da nemško časopisje iz rajha te veroizpovedi nikdar ni objavilo in da je tako zvana »nemška veroizpoved« elaborat nekega duševno obolelega človeka ter je s tega stališča tudi prejoati vse dotični sestavek. Z nemške uradne strani je bil svoj čas o tem izdan tudi že primeren komunic.

Dr. Stojadinović v Skoplju

Skoplje, 4. julija. AA. Danes ob 10. dopoldne je bila v Skoplju JRZ konferenca. Predsednik vlade dr. Stojadinović je v daljšem govoru pojasnil svojo gospodarsko in socialno politiko in dejal, da imamo za volitve v skupščino časa še leto dni. Govorec o velikih javnih delih, ki bodo izvedena iz novega notranjega posojila štirih milijard din, in veliki meri tudi v vrdar-darski banovini, je dr. Stojadinović poudaril, da je uspeh za vpis tega posojila že zagotovljen. Nič ne bo prisiljen, da vpiše posojilo, in tudi se nič ne bo dotaknil hranilnih vlog.

Nato se je predsednik vlade dotaknil posameznih vprašanih, ki posebno zanimajo Južno Srbijo ter med drugim tudi dejal, da se vodijo pogajanja s turško republiko glede izseljevanja Turkov iz naše države. Takšna pogajanja so se že prej nekajkrat začela, vendar pa se tudi zdaj ne da reči, če bo dosežen sporazum.

Ministrski predsednik je zatem govoril o zunanjih politiki in posebno še o paktu večnega prijateljstva z Bolgarijo. Na vseh straneh kraljevine Jugoslavije — je dejal — je danes mir zavarovan in naše državne meje priznavajo vsi naši sosede ter jih smatrajo za svete in nedotakljive. Da bi Južna Srbija doživela še večji gospodarski razmah, bo ustanovljen »Institut za gospodarsko povzdigo južnih krajev«, preko katerega bo prišlo do sodelovanja med gospodarskimi strokovnjaki iz južnih krajev naše države in organi raznih gospodarskih resorov.

Rešitev dveh Francozinj iz Save

Beograd, 4. jul. p. Zadnje dni je bila v Beogradu prava saharška vročina, v pretekli noči pa se je vreme nenadoma spremenilo. Popoldne je bil vihar, zvečer in ponoči pa so hudi nalivi docela ohladili ozračje. Na Savi je bilo večeraj popoldne na tisoče kopalcev. Voda je zahtevala večje število žtev. Pešadijskemu kapetanu Živonju Stetanoviću je se posrečilo rešiti neko Francozinjo in njeno hčerko, ki jima je veter prevrnil čoln. Oficir je skočil za njima v vodo in ju nezavestni potegnil na suho.

Nesreča slovenskega zidarja v Zemunu

Beograd, 4. jul. p. V Zemunu se je danes ponesrečil 46-let stari slovenski zidar Jakob Pelc od Sv. Jurja ob juž. žel., ki je bil zaposlen pri obnovi notranjega zidovja katoliške župne cerkve in sicer kot uslužbenec stavbenika Franca Horvata. Pelc je delal visoko na ogrodju tik pod kupolo, nenadoma pa je omahnil in padel na kamniti tlak pred oltar ter si razbil kobanjo. Nekaj trenutkov kasneje je podlegel poškodbam.

Smrtna žrtev požara

Ptuj, 4. julija. V nedeljo ob 5.30 zjutraj je v vasi Hvalečinci pri posestniku Francu Bračku izbruhnil požar, ki je imel strašne posledice. Vsa sreča je bila, da ni bilo vetra, ker bi sicer pogorela vsa vas. Hiše so namreč po večini krite s slamo. Vsi vaščani so zgodaj zjutraj odšli k maši k četrte ure oddaljenemu Sv. Andražu. Doma so ostali samo otroci in 70 let stari oče Jurij Braček. Pastirji so že zgodaj zjutraj odgnali živino na pašo. Iz neznanega vzroka je nastal ogenj v listnjaku posestnika Bračka ter se je nato naglo razširil na gospodarsko in stanovanjsko poslopje. Ker so bile vse zgradbe krite s slamo, je bilo skoraj v hipu vse v plamenih. Na senu v hlevu je spal 70-letni Jurij Braček, ki pa se ni mogel več rešiti. Ker ni bilo blizu ljudi, mu tudi nihče ni prišel na pomoč. Ko so ljudje opazili požar, so prihletli reševati, toda bilo je že prepozno. Posestniku Bračku je pogorelo prav vse in le s težavo so rešili ostale hiše v vasi. Pod ruševinami so našli popolnoma zgorelo truplo starega Bračka. Glave, ene roke in obeh nog dosežaj še niso našli. Posestniku Bračku je zgorelo 14 vozov sena in 1 tele, dočim je ostala živina k sreči bila na pašo.

Vremenska napoved

Zemunsko vremensko poročilo: Hladen in viazen zrak s pretežno oblačnim vremenom in mimočasnim dežjem ter nalivi se je širil nad vso kraljevino, zaradi česar je nastopilo večeraj občutno ohlajenje. V severni polovici je bilo več neviht in nalivov. Najnižja toplota Kladovo 7, najvišja Jaša Tomić 36 C.

Zemunska vremenska napoved: Delno se bo zjasnilo, vendar bo ponekod še precej oblačno, zlasti v južnih krajih. Nalivi bodo bolj poredki. Toplota se ne bo znatno spremenila.

Zagrebska: Pričakovati je padavin in pačca temperatura. Dunajska: Ponovno pooblačenje z zapadno, večji del dneva pa še jasno in vroče.

Vojaški dogovor med Francijo in Turčijo

Sporazum med obema državama bo velikega pomena za razvoj razmer v vzhodnem Sredozemlju

London, 4. jul. o. V Antiohiji je bila večeraj podpisana posebna konvencija med francoskim in turškim generalnim štabom, ki je bila sklenjena na podlagi francosko-turške pogodbe iz preteklega leta. Na osnovi te konvencije se bo uredilo sodelovanje francoske in turške vojske za zavarovanje nedotakljivosti aleksandretske sandžaka. Na ta način se je tudi na vojaškem področju ustvaril francosko-turški blok, ki bo še velikega pomena za razvoj razmer v vzhodnem delu Sredozemlja. Pri tem bloku je posebno angažirana tudi Velika Britanija, ki je pred kratkim sklenila s Turčijo več finalnih sporazumov, s katerimi se je zavezala za tesnejše finančno in gospodarsko sodelovanje s turško republiko. Francosko-turška voja-

ška konvencija spada vsekakor v okvir velike anglo-francoske akcije za ponovno pridobitev jugovzhodne Evrope, ki je bila zasnovana na zadnjih sestankih francoskih in angleških državnikov v Londonu.

O podrobnostih te velike gospodarske in politične akcije se je zvedelo, da bosta Anglija in Francija priskočili na pomoč tudi Bolgariji, Rumuniji, Madžarski in še nekaterim drugim državam v jugovzhodni Evropi. Angliji naj bi po teh načrtih odkupil od Bolgarov večje količine tobaka in rožnega olja. Francozi naj bi Rumunom omogočili eksploatacijo novih petrolejskih vrelcev, Madžari pa naj bi dobili večje posojilo v 5-letnih obrokih.

Plebiscit v Švici

Berlin, 4. jul. d. Pri večerajšnjem plebiscitu se je švicarsko prebivalstvo izreklo s 360.000 glasovi proti 310.000 za zakon o ustvaritvi enotnega kazenskega prava za vse švice namesto dosedanjih kantonalnih zakonov. Opozicija je bila najmočnejša v kantoni zapadne švice in v Uriju.

General Pariani in Nemčiji

Berlin, 4. jul. d. Šnoči je prispel v Berlin vrhovni poveljnik in šef generalnega štaba italijanske vojske general Pariani, ki si bo na povabilo vrhovnega poveljstva nemške vojske generala Brauchitscha ogledal v Nemčiji razne vojaške naprave, zlasti v bližini Berlina in Hanovra, kakor tudi znamenitost v Potsdamu.

Smrt voditelja avstrijskih socialistov

Pariz, 4. julija. h. Davi ob 3. je preminul, zadet od srčne kapl, bivši voditelj avstrijskih socialistnih demokratov dr. Oton Bauer.

Požar v tvornici za konserviranje rib

Split, 4. jul. o. V Komiži na Visu je izbruhnil davi velik požar v tvornici za konserviranje rib »Neptun«. Ogenj je nastal v enem izmed skladišč, polnem konserviranih rib, in se naglo razširil na sosedna skladišča. Več skladišč je pogorelo do tal. Tokvamo samo so gasilci obvarovali ognja. Škoda je zelo velika.

Iz prosvetne službe

Beograd, 4. jul. p. Na meščanskih šolah so napredovali v 7. skupino naslednji učitelji in učiteljice: Vida Potočnik in Gustav Luznar v Novem mestu, Stanislava Costa v Trčiču, Dragotin Kristof in Ljubljani, Vera Souvan v Slov. Bistrici in Peter Suhodolec v Zalcu.

Upokojeni so osnovno-šolski učitelji in učiteljice Lojze Macarol v Zg. Pirnicih, Ivan Peterel in Trčiču, Ida Papler v Borovnici, Anton Ravnhar v Mariboru, Marija Pfaffer in Radomljah in Terezija Cerjak v Mariboru.

Hitler bo obiskal Budimpešto

Budimpešta, 4. jul. o. Desničarski ekstremni nacionalistični list »Virradat« je objavil vest iz Berlina, da namerava Hitler v prvi polovici septembra obiskati Budimpešto. Bržkone bo prišel na Madžarsko 8. septembra. V drugi vesti napoveduje list tudi obisk Mussolinija, ki naj bi prišel na Madžarsko prav tako v septembru, toda eden dni po Hitlerjevem obisku. O berlinskem poročevalcu »Virradat« je znano, da je v dobrih stikih z nemškimi službenimi mesti.

Čiščenje v avstrijskem gospodarstvu

London, 4. jul. o. »Daily Herald« poroča o velikem čiščenju avstrijskega gospodarstva, iz katerega izločujejo vs. židovske elemente. Po informacijski lista je bilo od priključitve Avstrije k Nemčiji do zadnjih dni v židovskih podjetjih odpuščeno okrog 800 namočencev. Avstrijsko gospodarstvo je v tem času izgubilo najmanj 17 milijonov funtov zaradi demobilizacije židovskega kapitala.

Profesorski kongres

Subotica, 4. jul. o. Jutri in pojutrišnjem bo tu XIX. kongres jugoslovenskega profesorskega društva. Danes so prispeli iz vseh večjih srednješkolskih središč množični delegati. Upravni odbor je imel daljšo sejo, na kateri so razpravljali o poslednjih pripravah za kongres.

Poljska šolska ladja v Dubrovniku

Dubrovnik, 4. julija. o. Poljski vojaški ataše polkovnik Tadej Vasiljevski je priredil v hotelu »Imperial« banket na čast poveljniku poljske šolske ladje »Iskra«. Umetskemu, ki so se ga udeležili tudi ostali oficirji poljske ladje ter zastopniki naših vojaških in civilnih oblasti. Poljska šolska ladja se že drugi dan mudi v Dubrovniku. Na njej je 25 gojencev poljske pomorske vojne akademije.

Sokolska mladina v Pragi

Jugoslovanski naraščaj v sprevedu

Naše naraščajnice čakajo pri garderobah na svoj zadnji nastop

Václavské náměstí v zletnih dneh

Praga, 2. julija. Praga je na zemljevidu blizu Ljubljane. Pa samo po kilometrih.

Václavské náměstí so srce Prage. Tu sprejema prestolnica slovanstva svoje goste. Tu je središče, odkoder se pretaka potem kri po vseh tistih žilah in žilicah, ki se skupaj imenujejo Praga. Náměstí so po svoji vnanosti na prvi pogled podobne belimskim »Unter de Lindene«, pa je le velika razlika med obema. Berlinsko izprehajališče je v primeri s praškim skoraj mrtvašnica.

Za zletne dni so se Náměstí še posebej pripravile. Vse je v zastavah in slikah, vse v zelenju. Ob obeh straneh dve reki pešcev, ki jih samo ob prehodih časih zaustavi roka prometnega stražnika. Po sredi drve avtomobil in hite tramvaj. Svetlobni signali jim ukazujejo, kdaj je njihova pot prosta in kdaj morajo zaradi pešcev čakati. Prehod na drugo stran? Človeku, ki tega prometa ni vajen, mora biti prvič nekoliko tesno pri srcu, pa se vsega kmalu navadi.

Razkošne izložbe, najlepše, kar ima Praga modernega, so na Náměstíh in v njihovi okolici. Ljubljanci bi se morali tu še dolgo, dolgo učiti.

Nekaj kavarn s terasami, ki gledajo na promenado. Če sediš tu pri kavi ali pivu — kdo bo prav za prav hodil v Prago na kavo? — in gledaš pisano množico pred seboj, pa pomisli na dolgčas pri nas doma, boš najlažje dobil pravi pojem o razliki med nami in Prago.

Po Náměstíh so razpostavljeni na vseh koncih in krajih veliki zvočniki. Tu sporočajo Pražanom in gostom vse, kar morajo vedeti, opozarjajo jih na prireditve, na žeparje, na prihod gostov, — na vse. Vmes pa korčnice in pesmi. Zdjaj se zdaj se začuje na enem koncu navdušeno klicanje, ki se počasi približa sredi in zamre potem na drugem koncu. Novi gostje, iz vseh dežel in držav, v avtobus in peš prihajajo na Náměstí, kjer jih Praga pozdravlja tako bratsko in priščno, kakor zna pozdravljati samo Praga. Uro, dve pozneje so ti novi gostje že sami na promenadi in pozdravljajo druge, ki so prišli za njimi.

Jugoslovani imamo tu precej besede. Vsi se namreč držimo Náměstí. Znanih obrazov nič koliko. Naše članice z juga v pestrih in bogatih narodnih nošah so predmet občudovanja, naši zastavni fantje prav tako. Zlasti pri čeških dekletih. »Jihoslavci! Jihoslavci!« — beseda, ki ima pri Pražankah lep sloves.

Kaj delamo na Náměstíh? Pražani se

ki nas je pripeljal iz Ljubljane. Vsak večer, ko se vračamo spat in moramo iti mimo njega, nas prime slaba vest. Menda je malokdo, ki ne bi takrat pomislil, kako malo časa bomo še v Pragi. V majhno tolažbo nam je to, da bomo na povratku videli še Budimpešto. Toda kaj je Budimpešta proti Pragi. Nič, prav nič.

B. Rihteršič.

Slovanska apostola Ciril in Metod

Danes obhajamo praznik hvalečnosti pastirjema ljube naše besede ter obujamo spomine na borca za sveto slovansko stvar. Drag nam je bil ta praznik nekdanj pod tujo oblastjo, še dražji pa nam mora biti danes v svobodi. Brata Ciril in Metod sta si izbrala lepe slovanske zemlje za ledino svoje plodnosne setve, ko sta leta 863. zapustila svoje rojstno mesto Solun ter se podala na Moravsko, ker je moravski knez Rastislav zaprosil, naj mu pošljejo svečenike, ki bodo učili vero v jeziku naroda. Široka zemlja naših prednikov je bila do prihoda Cirila in Metoda že deloma pokristjanjena, toda apostoloma iz Soluna gre naša hvaležnost baš zato, da sta bila v davnih časih, ko je vsepovsod tujec s križem in mečem v roki segal po naši zemlji, prva glasnika svete pravice naroda — veljave njegovega jezika.

Z vsem ognjem poštrevanja sta se zavzela za to sveto pravico, a nemška oblast je bila močnejša. Podlegel ji je moravski knez Rastislav, apostol Ciril je razočaran umrl v Rimu apostol Metod pa je po dolgih naporih le dosegel, da se je slovansko bogoslužje uveljavilo. Nasprotniki pa so se znesli nad njegovimi učenci in slovansko bogoslužje je bilo zatrto. Ko so bili Metodovi učenci izgnani iz Moravske, so šli v Bolgarijo in druge jugoslovenske pokrajine, kjer se je staroslovanski obred službe božje ohranil marsikje še do danes.

Kako pomembno je bilo delo sv. Cirila in Metoda med Slovani, lahko precenimo šele danes, ko so vstali tlačeni narodi k svobodi. Koliko lepe naše zemlje, v kateri se skrivajo še po stoletjih neizbrisani sledovi nekdanje slovanske oblasti, bi ostalo, če bi slovansko bogoslužje našlo opore v ogroženih pokrajinah in če ne bi bil tujci meč podiral križa blagovestnikov sv. Cirila in Metoda.

Poziv nacionalni javnosti

Sokolska župa ljubljanska priredi s sodelovanjem nacionalnih društev v čast odhajajočemu divizijskemu generalu gosp. Lazarju R. Toniću v Sokolskem domu na Taboru v sredo 6. t. m. prijateljski poslovilni večer. Začetek ob 20.30. Vstop prost. Sodelovala bo vojaška godba. Obleka poljubna.

Vabimo članstvo in prijatelje z družinami, da se polnoštevilno udeležijo tega večera in s svojo udeležbo izkažejo simpatije generalu g. Toniću, ki si je pridobil s svojim nastopom in naklonjenostjo neveljavih zaslug za našo nacionalno javnost.

Prireditveni odbor.

En mož — cel orkester

Doba gospodarske krize je tisoče in tisoče vrgla iz kolemic njihovega vsakdanjega dejanja in nehanja. Iz intelektualcev je mnogokrat napravila težake-proletarce, fizičarje in pustolovce je spravila na površje, a brez konca in kraja jih je, ki sta jih strla brezdelje in glad. Redki so, ki so se znašli v času, ko jim je bila odvzeta prilika dela in zaslužka, s potrpljenjem in marljivostjo prebiti navzgor. Mednje spada tu-

di 25-letni čevljarški pomočnik Adolf Vajdi v Vlaču pri Ljubljani, strota brez staršev, delavec brez dela. Očeta so mu ubili na fronti, mati mu je umrla v bolnici, ko je bil še otrok. Zrasel je pri tujih ljudeh, služil na kmetih, delal na stavbah, a nazadnje se je izučil najmanj rentabilne obrti naših dni, čevljarstva. Od nekdanj je bil navdušen za muziko. Ko je ostal na cesti, je izumil napravo, ki omogoča, da igra za cel majhen orkester en sam. S kitaro v rokah in s specialnimi orglicami na ustih vam zna Adolf Vajdi improvizirati cel majhen koncert. Na zadnjem vselejmu je nastopil z lepim uspehom. Umetnost ni igrača, zlasti muzika, ki jo ustvarja Vajdi, zahteva v resnici velikega truda, celega človeka. Prav zato pa tudi ne more biti dvoma, da bo občinstvo znalo ceniti njegovo delo in da bo dosegel uspeh.

Po vročih tednih prijetna osvežitev

Ljubljana, 4. julija. Po dolgotrajni vročini, ko je v nekaterih krajih pretela že suša, je v soboto prišel napovedani preokret vremena. Močna atlantska depresija se je topot le utegnila razširiti tudi v naše kraje in nebo se je naglo zastiralo s temnimi oblaki. Jelo je v presledkih deževanj in v nedeljo zjutraj je bilo že za spoznanje hladneje. Čez dan so se nalihi še zvrstili, na večer ko je pritisnil močan severni veter, je bilo brez površnikov kar preveč hladno.

Dež je prinesel prijetno ohladitev, zemlja pa prepotrebno, čeprav ne izdatno me-

ro moče. Posebno močno je deževalo pod južnim podnožjem Karavank. V Ljubljani je padlo v dveh dneh 6.8 mm deževnice. S cest je izginil prah, zrak je prečiščen in svež, po dolgotrajni prigrevici se je vse zelenje napilo vode in znova pognalo.

Deževni pas se je preko Slovenije vsek skozil vse srednje jugoslovensko zaledje. Toče, ki je pustila drugod, pri nas ni bilo. V Mariboru so zabeležili v nedeljo 7. v Zagrebu 44, v Sarajevu 32 in Beogradu 28 mm dežja. Deževalo je tudi po vsem jadranskem Primorju. V Sloveniji so temperature padle povprečno 4 do 6 stopinj, drugod po državi je še zmerom vroče.

Zdjaj bo krepko pognala otava in zelenjava po vrtovih, v gozdu cvete pravi kostanj, tivoljski park se bohoži z lepim rdečim cvetjem visokostebelne »Goreče lju-beznice«. Bogate plodove, tudi po pet skupa, je nastavilo letos leskovo grmovje in če ne bo poslegla vmes rja, bo letos lesnikov polno.

Strašna toča na Bizeljskem

Mnogi vinogradi so brez grozdja in brez listja — žito in turščica sta zbita v tla in sadno drevje je okleščeno

Pišce, 4. julija. Vinogradnik trepeče za svojo trto vse leto. Če mu pozeba pomladi ne napravi pomembne škode, se mora potem poletiti bati hude mokrote, trtnih boleznij, zlasti pa toče. V našem bizeljskem vinogradniškem okolišju je bila trta lepo odevetela. Toplo in suho vreme ji je streglo, da smo pričakovali letino, kakršne še nismo imeli od leta 1917. Toda večerj sredji popoldneva so se zgrnili nad nami črni oblaki — prišli so od savske smeri — in vsula se je suha toča, da je kar rožljalo. Ledeno zrnje — vmes za oreh debeli kosj — je neusmiljeno klestilo, kar je doseglo. Ljudje pravijo, da je toča padala od vseh strani, kakor bi jo bil vil vrtnec. Več ko četr ure je brez prestanka padala, nato pa so izginili črni oblaki čez Sotlo proti Klanecu.

Posledice so strahotne. Ves bizeljski okoliš je prizadet, zlasti Zdole, Sromlje, Pišce, Janežev gorc, Drenovec in seveda vse druge vasi tod okoli. Kolik obseg je zavzela toča nam še ni znano. Na trtah je zbito vse grozde. So vinogradi, ki ni ostal na trtah niti listič in še mladike so odbite. V najhujše poškodovanih vinogradih ni ostal niti en grozd. Razume se, da je okleščeno tudi sadno drevje, da je zbito v tla vse žito in uničena turščica.

Večji učinek

Nova biološka raziskovanja so dognala, da razni glivicam slični organizmi povzročajo arbež, tvorbo prhljaja in izpadanje las. To dejstvo se je takoj praktično uporabilo pri Trylisinu, KER TRYLISIN VEDNO VZPOREDNO KORAKA Z VEDO. Trylisin je sedaj dodana posebna substanca, ki osvobojuje teme in lase teh škodljivcev, ki stalno ogrožajo Vaše lase. Trylisin je vsled tega še učinkovitejši in popolnejše biološko sredstvo, ki hrani, krepi in vzdržuje Vaše lase zdrave, odstranja prhljaj in preprečuje izpadanje las.

Že druga toča

v Poljanski dolini

Javorje, 4. julija. V nedeljo popoldne so se privlekli črni oblaki čez hribe od Selske nad Poljansko dolino. Nastala je nevihta, med katero se je vsula debela toča. V občini Javorju je pobelilo vsa brda, da so bila videti kakor pobeljena s snegom. Toča je napravila veliko škodo na polju.

Pred nekaj dnevi je pa pobila toča po selški občini in Žirovskem vrhu. Ze pomladna pozna slana je zvela v Poljanski dolini vse sadje, zdaj pa je sledila še toča, da bo beda še večja. Banovina to morala najhujše prizadetim krajem pomagati, da ublaži bedo.

Po jubileju vodenske šole

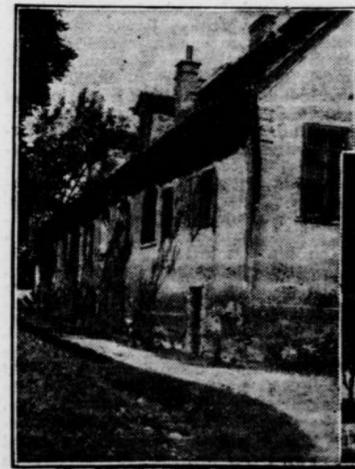
Za sociologe in pedagoge važno statistično gradivo

Trbovlje, 2. julija

Med tednom smo poročali o prisrčni slovesnosti, ki so jo preteklo nedeljo doživele Trbovlje za stoletnico vodenske šole. Govori domačih predstavnikov in gostov so izzveneli v željo, da bi največji izmed naših črnih revirjev čim prej dobil novo, moderno šolsko poslopje, kakor ga zahtevajo interesi zdravja rudarske mladine in kakor ga ne nazadnje terjata tudi ugled TPD.

Razstava, ki je bila združena z jubilejnimi prireditvami, je nazorno prikazala dejanje in nehanje prosvetne ustanove, ki posreduje vzgojo in znanje več ko 1200 rudarskim otrokom. Zanimiva je bila zlasti obsežna serija grafikonom, ki so predstavljali socialno stanje učencev in njihovih družin. O rasti in socialnih razmerah, v katerih živi rudarska mladina, je že pred leti zbral in odbelal nekaj presenetljivega gradiva dirigent Trboveljskih slavčkov, Avgust Suligoj, a je moral delo na žalost prekiniti. V novejšem času je učiteljstvo z avda nadaljevalo v njegovem duhu pod vodstvom mladega učitelja Marjana Pavčiča, grafikonke pa je lično izrisal Rafael Rihar. Tu je zbranih nekaj statističnih podatkov, ki bodo našim sociologom in pedagogom dobro služili. Anкета o telesnem razvoju, ki je obravnavala 1130 učencev, je n. pr. dognala, da je višina pri 532 otrokih pod normalo, teža pa pri 529. Po stanu so starši šolske mladine v 60,5% primerih kvalificirani rudarji, 15,25% profesionalnih delavcev, 7% inženjerjev uradnikov, poduradnikov in paznikov in 4% upokoencev in vdov, 1,25% brezposelnih in nezakonskih mater, samo 5,50% pa je državnih in občinskih nameščencev, obrtnikov, trgovcev in ostalih. Največ šolarčkov je iz Zabaj vasi (245), nato pa sledi Dobrna (158), Polaj (82). Tretja etaža (70), kolonija pri Sušniku (66), Glažuta (64), Bevska (63), Sv. Barbara—Volbenk (58), za cesto (53), ostala selišča, ki spadajo v področje vodenske šole, pa so še Petelinova in Kurja vas, Fani, Vode, Pauerjeva kolonija, Cvejar, Dreo, Gvido, cementarna in Za Savo. Družine, iz katerih so otroci doma, imajo za stanovanje na razpolago običajno kuhinjo in eno sobo (72%), velik pa je tudi odstotek onih, ki bivajo v enem samem prostoru (8%). Kakor manjka sob, tako manjka tudi postelj. Samo pičla četrtnina učencev spi v svoji postelji (24%), več ko polovica jih deli ležišče s po eno osebo (54%), z dvema osebama prenočuje (7%), s tremi osebami (5%), s 4 osebami ali več pa se gnete v postelji 10% otrok.

Poseben oddelček so na razstavi svezali

Trboveljski slavčki. Njim in njihovemu vodji Avgustu Suligoiju gre zasluga, da so ime Trbovelj s častjo ponesli v širni svet. Zbor je pričel delovati leta 1930. Otroci so, razume se, peli že ves čas, odkar pojo krampi in lopate po trboveljskih jamah, a bilo je treba človeka in srečne roke, da so se mali pevci izoblikovali v naš elitni mladinski zbor. Zato bi Trboveljski slavčki pač smeli pričakovati od poklicanih instanc nekaj več pozornosti in podpore, kakor so je deležni doslej. Poleg tega, da je Avgust Suligoj s svojim pionirskim delom dvignil glasbeno kulturo v kraju do spoštovanja vredne višine, je dal s svojim zborom hkratu pobudo za množico glasbene literature, ki so jo avtorji začeli pevčevati mladini. Med skladatelji, ki so ustvarjali za Trboveljske slavčke in ki so bili izvajani na številnih koncertih doma in onkraj meje, so bili na razstavi zastopani s svojimi rokopi Adamič, Tomc, Osterc, Premrl, Svava, Prelovec, Pahor, Matetič, Krstič, Tajčević itd. S poti so slavčki nanesli domov množico trofej, s kakršnimi se lahko ponaša mlakateri zbor. Med njimi so pokloni cele vrste uglednih glasbenih korporacij, Pevskega zbora moravskih učiteljev, Pevskega zbora praških učiteljev, Obličja in številnih dunajskih pevskih zborov. Zbirka fotografiskih posnetkov s turneje je nazorno pokazala, koliko so mali pevci iz črne doline videli sveta. Poleg vsega drugega vrši zbor med mladino tudi važno socialno-skrbno misljo — doslej je bilo med male pevce razdeljenih okrog 160.000 din podpor. Ko so prav v jubilejnem letu vodenske šole nedavno gostovali Wiener Sängerknaben v Ljubljani, so se naši skladatelji in kritiki čudili, koliko žive vme izkazujejo takšnim institucijam drugod. Zbor dunajskih dečkov, ki pa po mnenju strokovnjakov ne dosega nivoja naših slavčkov, ima za vodstvo stalno na razpolago 5 ali 6 profesorjev. Za slavčke pa mota skrbeti njihov dirigent sam, a razen pevске vzgoje mu je naložena še briga, da bodo mali, siromski člani zbora obločeni in obuti. Trboveljskim slavčkom bi morale poklicane instance v resnici posvetiti nekaj več skrbi.

Najtežja hiša, ki jo je jubilej prinesel na dan, pa je brez dvoma ta, da šolski prostori niti od daleč več ne ustrezajo svojim namenom. Tolikšna stiska je, da so bili na začetku tega šolskega leta 3 prvi razredi nekaj časa nastanjeni v eni šolski sobi. Razvrstili so se tako, da je pouk trajal v treh partijah brez premora od 8. do 11., od 11. do 14. in od 14. do 17. ure. Kako je pri takšnih razmerah mogoče poskrbeti za srak in takšne reči, si lahko misli vsak sam. Zato pa, gospoda, uslišite prošnjo: Dajte novo šolo Trbovljam.

Vodenska šola pred 100 leti in danes — nekdanj v stari Glažuti, zdaj v starem poslopju za Vodeh, ves čas pa velika mizerija.

Domače vesti

Oblik češkoslovaških dijakov. V Beograd je prispela velika skupina češkoslovaških dijakov in dijakin, članov Češkoslovaško-jugoslovenske lige, ki bodo preživljali pri nas počitnice. Dalej je prispelo 25 češkoslovaških medicincev, ki bodo kot gostje na našem združenju medicincev ostali nekaj dni v Beogradu, potem pa bodo potovali po državi. Vsi češkoslovaški medicinci so iz Bratislave. Delegacija obeh skupin se je podala na Oplenac ter položila na grob kralja Aleksandra lep venec.

Kongres Zveze organizacij knjigarnarjev iz vse države je bil v Zagrebu. Stevilo članov po organizacijah je danes naslednje: V Beogradu 125, v Zagrebu 75, v Ljubljani 44, v Novem Sadu 40, v Skoplju 20. Na kongresu, ki je trajal dva dni, so bile zastopane vse organizacije in soglasno je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, naj ostane trgovina s knjigami v privatnih rokah. Knjigarnari so odločno nastopili proti monopolu šolskih knjig ter predlagali naj bi se šolam odprli krediti, da si lahko same nabavljajo potrebne knjige. Ob zaključku kongresa je bil izvoljen nov odbor zveze, kateremu je na čelu kot predsednik g. Ljudevit Pribošič iz Ljubljane.

Samo 10 odstotkov našega prebivalstva je polno zdravo vode. »Voda — vir boleznin in zdravja — to je naslov razstave, ki je bila v nedeljo odprta v Beogradu v prostorih stalne higienske razstave. Razstavo je priredila glavna zadruga za narodno prosveto, ki je naslednica nekdanjega društva za narodno zdravje. Glavna zadruga za narodno prosveto ima v svojem programu razne razstave, ki bodo v primernih časih opozarjale ljudstvo na najvažnejše potrebe in probleme. Razstave bodo prirejane v razne druge kraje in najvažnejši deli vsake razstave bodo tudi filmi. Sedanja, v našem času prirejena razstava bo pokazala ljudstvu da je dobra voda vir zdravja, slaba voda pa vir boleznin. Na razstavi bodo seveda prikazane tudi najrazličnejše vodne naprave. Razstava je posvečena enemu izmed naših najvažnejših problemov. Pri nas ni pomanjkanja vode samo v Črni gori, Dalmaciji in Hercegovini, temveč tudi v onih krajih, kjer ne primanjkuje močnih vrelcev. To je zaradi tega, ker vodnega bogastva ne znamo prav izkoristiti. Na razstavi se vidi, da bi moral za vso državo oskrbeti 300 milijonov kubnih metrov vode v enem letu, če se vzame povprečno samo po 50 litrov dnevno za vsakega prebivalca. Dosej je imamo oskrbljenih na leto samo okrog 60 milijonov kubnih metrov zdrave vode, kar pomeni, da pije samo 10 odstotkov prebivalcev Jugoslavije popolnoma zdravo vodo.

Poročila sta se v Celju g. Stokelj Karol, učitelj v Središču ob Dravi, in gospodinja Kavčič Ela, učiteljica istotam.

KINO SLOGA — tel. 27-30
Danes poslednjič!
NE POZABI ME
Benjamin Gilj.

Strašno divjanje blaznega mornarja. V Dubrovnik je prispela radiografska vest o velikih tragedij, ki se je odigrala na parniku Dubrovniške plovidbe »Rade« v Anversu. Krmar Marko Ivanov, doma iz šibenške okolice, je zblaznel ter v velikim nozem usmrtil kapetana Bradasića, ki je bil doma iz Kučišta na Pelješcu in dva momarja. Blazneža je skušal ukrotiti neki belgijski carinski uradnik, ki je bil oborožen z revolverjem. Blaznež na mu je revolver iztrgal iz rok ter na vse strani streljal po krovu ladje. Ranil je še dva mornarja, potem pa je skočil v morje in utonil.

Oni, ki trpe na bolečinah v sklepih postajajo okoreli in negibni

Zanimanje revmatizem ali nezgoda so često vzrok okorelosti sklepov. Da bi otrple žile in mišice popustile, je potrebna toplota, ki globoko prodre. To daje topli bazeni, sezidani direktno na vrelcih Piestany, v katerem postaja vsaka kretanja radost za bolnika.

Pridite tudi Vi letos v **KOPALIŠČE Piestany** (Češkoslovaška) v dolini Vaha, kjer vlada mir. Hotel v pensionom od Kč 50.- a z zdravnikom in multo kopeljo od Kč 85.- in više

Informacije: Piestany biro, Beograd, Maršala Piłsudskog 22.

Strašna eksplozija v Klefiševi tovarni v Jagodini. Kakor je kratko že poročalo ponedeljsko »Jutro«, se je ponoči v znan Klefiševi tovarni salam in mesnih izdelkov v Jagodini pripetila huda nesreča, ki je zahvela eno človeško življenje ter uničila del tovarniškega poslojja. V oddelku, v katerem je bil kompresor s kondenzatorsko posodo kislica, je eksplodiralo. V tem oddelku je bil že dolgo zaposlen mojster Spasoje Srečković, znan jagodinski sportnik. Do polnoči so vsi stroji dobro funkcionirali, po polnoči pa se je iz nekega močerja snel jermen. Na pomoč je poklical mojster dva nočna čuvaja tovarne in kmalu so jermen spet namestili. Ko sta čuvaja šla nazaj v svoj oddelk, je za njima strašno zagrmelo, treslo se se stene in tla in nekaj se je lomilo. Čuvaja sta hitela nazaj proti oddelku, katerega sta malo prej zapustila, ter našli na kup ruševin. Mojstra Srečkovića je skozi porušene stene oddelka vrglo daleč stran. Našli so ga nezavestnega hudo poškodovanega in kmalu je izdihnil. Kakor vse kaže je veliko nesrečo povzročil defekt pri motorju hladilnega stroja.

SEDAJ ODPRODAJAMO

Česki krep, vzorčast din 9.—
Etamin vzorčast din 8.—, 12.—
Bell krep din 10 do 20.—

Platno za obleke
pastelne barve din 19.—
Bemberg vzorčast din 19.—
Pique svila črta din 29.—
Brisače pravo platno din 9.50 do 12

F. K. S. SOUVAN
MESTNI TRG 24 — LJUBLJANA

Združenje meštansko-šolskih učnih moč je imelo svoj 16. kongres v Sarajevu. Kongresa so se udeležili tudi predstavniki združenja profesorjev in Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Uduženje meštansko-šolskih učnih moči šteje zdaj 942 članov. Iz dravske banovine jih je 219, iz vsake 285, iz dunavske 162, iz moravske pa 6.

Diplomiranec je bil na tehnični fakulteti ljubljanske univerze za inženjera rudarstva g. Matko Pelko, sin šolskega upravitelja g. Matije Pelka v Toplicah pri Zagorju ob Savi. Čestitamo!

Izlet k operni predstavi »Aida« na prostem v Gorico priredil »Putnik« z modernim avtobusom 16. t. m. Prijave in informacije v vseh biljetarnah »Putnik«.

Pred otvoritvijo železniške proge Bileća — Nikšić. Železniška proga Bileća — Nikšić, katero so začeli graditi pred tremi leti, je končana. Proga bo izročena prometu na Petrov dan 12. t. m. slovesno pa bo blagoslovljena šele 11. septembra, na dan osvobodjenja Nikšića izpod turškega jarma. Nova proga je dolga 71 km in po prvih proračunih bi morali znašati stroški 68 milijonov. To vstopa pa so morali pozneje povečati še za 20 milijonov. Proga vodi skozi velike kamenite predele in so morali najprej preskrbeti vodo. Napravili so več vodnjakov in vodovod, ki bodo zdaj ostali prebivalstvu. Zgraditi so morali tudi nekaj dovoznih cest, kar bo tudi okoliša v veliko korist. Največ skrbi in dela pa je dal most na reki Zeti pri Nikšiću, ki je največji objekt nove proge. Otvoritev proge bo zelo važen dogodek za Nikšić in ves okoliš.

Kronično zagatenje in njegove slabe posledice, posebno motnje v prebavi, se lahko odpravijo z davno preskušanim domačim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenčico, ki se tudi po daljši uporabi odlično izkaže. Oni, ki so bolni na želodcu in črevesju, a pijejo »Franz-Josefov vodo«, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Paberki iz Tičistana

Doživetja med našimi pevci v zgodnjih jutranjih urah

Ljubljana, 4. julija.

V pozni pomladi in poletju, ko vstaja sonce zelo zgodaj, imajo rana jutra tudi v Ljubljani svoj čar. Že kmalu po drugi uri beži mrak v kote, visoko v zraku trepeče lahni odsev prve zore. Na nebu pobledevalo zvezde, tam za zasavskim gricemv se novi dan umirava v prvem svitu jutranje zarje. Ko se razpreza na Barju rahli pajčolan meglice, se zardeli grebeni visokih planin že nasmihajo v doline. Še malo in izza grčevja na zapadu Celjske kotline zažari ogromno, krvavordeče kolo sonca, morje prekrasnih pramenov se razlije v pobočja vzvalovane, kipeče zemlje.

V takšnih jasnih jutrih, ko sniva Ljubljana še v globokem spancu, je v Tivoliju že navsezgodaj živahno. Prijatelji ranih izprehodov doživljajo v našem Tičistanu marsikaj, kar ostane čez dan prikrito očem. V zgodnjih jutranjih urah je boj lačnih želodčkov za hrano vse drugačen kot čez dan, ko se na vseh poteh nudi čez mere polje. Krilatci pevci so gnezdiči cele tedne in imeli veselek mnogo opravka, da so nasitili lačne mladiče.

Letos ni bilo hroščev leto. Od nekdaj pa je pa padel mastni debelejši na pot in že sta se stegli dve kosovki zanj. Prva, ki ga je hotela odnesti v gnezdo, se je morala prenesto otepati druge, ki je pograbila za drugi komec žužka. Nemadoma je prva izpustila plen, se zagnala v nasprotnico in vnel se je med njima rava in kava kakor na petelinjem turnirju. Perje je letelo od njiju in ko sem pristopil za korak bliže, se drugače plašni ptici že zmenili nista. Sunil sem hrošča daleč proč — tedaj šele se je prva trokolutka poglala za njim in ga vreščoč odnesla v gnezdo.

Med dupljarji so drobne, sinjeplave sinčice posebno ljubke. Parček se je ugnezdil v ptičnici, pritrjeni na kostonjan, nedaleč od poti. Ko so se mladiči izlegli, sta stara dva v zgodnjih najmlajših jutrih imela polno opravka. Nprestano sta letala po drevju in v mrčesom pridno smukala skozi koma palec debelo odprtino v duplo. Pri tem je bil samec marljivjevi — koliko škodilive golazni drevja je uničil že samo ta parček!

Neko jutro se je nudil zanimiv prizor. Po debelu se je spustila na ptičnico veverica in sedla nanjo. Bogve kaj ji je dišalo, s smrčkom je vohala pred odprtino dupla in s tačico segala vanjo. Mladiči so čivkali, priletela sta stara dva in se vriščeč zaganjala v neljubega gosta. Veverica, ki sicer ni mogla do mladičev, se ni dala odgnati. Kadar kolj se je pogumnejši samec pogljal k odprtini, je šavnjila s tačko po njem. Toda tudi ptice imajo čudovito preračunljivost. Samica je sedla na vejo, na nasprotni strani ptičnice ter se z glasnim ržičičičiči zaletavala v košaterepko. Čim se je ta obrnila tja, že je smuknil samec za njenim hrbtom v luknjo, se zadržal nekaj časa v gnezdu, nato pa veselo čivkajoč priletel na dan. Samica se je takoj pomirila, češ vse je v redu. Sladokuska se je poglala dalje po drevju, seničji parček je spet letel za mrčesom.

Ptice niso vse enako zaupljive do človeka. Posebno kadar gnezdiijo, so nekatere zelo previdne. Ščinkavci, sinice, brgjezi, ki so navajeni jemati hrano iz rok, pohite brez nadaljnega s krmno k gnezdu. Pri tem so tako vztrajni, da njih doma ni težko odkriti. Plašne tačice, penice in prebrsani kosl so pa v tem pogledu pravi strategji in v svojem instinktu tako nezaupni, da vča-

Zamenjan kovčeg. V sobotnem popoldanskem vlaku na progi Celje — Smartno ob Paki je nekdo zamenjal in odnesel kovčeg profesorja g. dr. Franca Mišiča. V kovčegu so bili razne obleke in perila važni rokopiši za novo knjigo o Savinjski dolini in poštno-hranilna knjižica. Kovčeg naj se vrne na naslov: Dr. Franc Mišič, profesor, Mozirje (Marjinegrad).

Potovanje na soška bojišča v Trst, Gorjco in na Sv. Goro, ki ga priredi Zveza bojevnikov v Ljubljani, bo zaradi tehničnih zaprek 23. in 24. t. m. ne pa 9. in 10. julija, kakor je bilo prvotno določeno. Zato prijave še sprejemamo. Novi prijavitelji morajo predložiti Zvezi bojevnikov dovoljenje sreskega načelnika, da ni ovire za potovanje in inozemstvo in 2 sliki, podpisani na prednji strani. Prijava novih prišlancev naj obsega naslednje podatke: ime in priimek, očetovo ime, dekliški priimek in ime matere rojstni kraj in datum, poklic, naslov, pristojno občino. Vožnja, prehrana, prenočišče, skupaj potni list, avtobus in upravni škodbi znašajo skupno din 180 za osebo. — Kdor bi se želel udeležiti tega edinstvenega izleta, naj pohiti s prijavo, ki se sprejme do 12. t. m.

Iz Ljubljane

— Vojnim dobrovoljem. Od Ljubljane se poslavlja divizijski general g. L. Tonič, vojaški dostojanstvenik, ki smo imeli v njem vedno najboljšega prijatelja in zagovornika naših težni. Naša dolžnost je, da se udeležimo poslovilnega večera, ki ga priredimo v sredo ob 20.30 na Taboru in kjer se bomo od odhajajočega g. generala poslovili tako, kakor nam velevala naša globoka hvaležnost za njegovo naklonjenost. Sreska organizacija.

— Rezervni oficirji se v ljudno vabijo, da se udeležijo poslovilnega večera v čast odhajajočemu div. generalu g. L. Toniču v sredo 6. t. m. ob 20.30 na Taboru ter s svojo prisotnostjo pokažejo svojo udanost do g. generala, ki je izkazoval rezervnim oficirjem ob vsaki priliki svojo naklonjenost. Uprava pododpora.

— Seja mestnega sveta bo v četrtek 7. t. m. ob 17. v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva. Dnevni red javne seje je naslednji: Nanašila predsedstva, odobritev zapisnika zadnje seje, poročila finančnega, gradbenega, tehničnega kulturnega, trošarinskega in personalno-pravnega odbora. Po javni bo tajna seja.

Avstrijsko kajak-društvo ki je postavil olimpijske prave potrjaje, da je TSOHAMBIA PII izvrstno sredstvo proti solnčnim opeklinam. Drogerija Gregorič dr. s. o. s. Ljubljana, Prešernova ul. 5

— CMD podružnica St. Pečar priredi v nedeljo 10. t. m. avtobusni izlet na progi Ljubljana — Grosuplje — Videm — Krka — (ogled jame in izvira Krke — Zuženberk — Toplice — Novo mesto — Ljubljana. Vožnja stane 43 din. Prijave sprejema ga. Tomše, Slomškova ulica 21. do petka 8. t. m. do 12. ure.

— Vrtno veselico s plesom, šaljivo pošto, nagradnim streljanjem, »mačko v zaključ — priredi v nedeljo 10. t. m. ob 17. na vrtu restavracije »Pri Levcu«, Udruženje četrtnikov, pododbor Ljubljana. Zaključek ob 2. zjutraj. K številni udeležbi bratski vabi uprava.

Dr. Josip Muster
NOVI TRG 4/L
NE ORDINIRA DO 17. JULJA

— u Poroča. V nedeljo, dne 3. julija 1938, eta se poročila v frančiškanski cerkvi g. ing. cand. Evgen Gogala, sin Josipa Gogala, direktorja državne trgovske šole v Ljubljani, in dr. rer. pol. Tatjana Hrovat, hčerka g. Jakoba Hrovata, tovarnarja olja v Ljubljani. Poročal je g. župnik p. dr. Angelik Tominec. Želimo obilo sreče.

LETOS NOVO ADAPTIRANI HOTEL
P. D.

„Zlatorog“

ob Bohinjskem jezeru prične redno obratovati od 15. julija 1938 dalje. — Na razpolago sobe s tekočo mrzlo in toplo vodo.

JOAN CRAWFORD v duhoviti družabni satiri
POD KRINKO LJUBEZNI (Nemški dialog)
KINO MATICA
ob 16., 19.15 in 21.15 uri

— Klopji za šetalce so bile nekdanj na Prulah, na Bregu in pri sv. Jakobu. Zdaj jih ni več in vsi, ki jim je v Tivolju in Zvezdo predalce, jih zelo želijo. Zdad, ko bodo oder pri šentjakovski cerkvi odstranili in to vse popravljeno, bi kazalo ob cerkvi v senci postaviti vsaj tri klopji, kakršne so v Trnovem. Starim ljudem bi bilo s tem zelo ustreženo.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V SISKI, TELEFON 41-79

Lucie English, Paul Kemp, Hans Moser in Theo Linga jamčijo za 2 uri smeha in zabave s filmom

Izgubljena žena
V dopolnilo zvočni tednik.
Predstave: v torek, sredo in četrtek ob pol 9. uri.
Sokoli posejajte sokolski kino!
V soboto:
IRENA — Geraldina Katnikova

— Požar za Bežigradom. V ponedeljski izdaji smo že poročali o požaru, ki je v nedeljo zvečer iznenada izbruhnil na podstrežju hiše upokojenega železniškega nameščenca Jožefa Ložarja v Stadionški ulici št. 20. Poklicanim gasilcem, ki so pod vodstvom poveljnika Furlana prvi prihitali z motorno brizgalno, članom mestne prostovoljne čete, ki jih je vodil poveljnik Pristovšek, in pa šišenskim gasilcem, ki so pravkar slavili 50letnico svoje jedinice pri Stepiču, a so se vendar kmalu znašli v položaju in se podvzvali na pomoč, gre zasluga, da je bil ogenj kmalu omejen na ostraže in je bilo zidovje s stanovanjskimi prostori obvarovano katastrofe. Zgodba o tem, kako je do požara prišlo, je več ko zanimiva. V hiši je stanoval 26letni slušatelj prava Aleš Kovič iz Mislinja v slovenjegraškem okraju. Nesrečni fant se je bil zaljublil v eno izmed gospodarjev hčera, a je bil v ljubezni zavrnjen. Uzaljen je zagrozil, da se bo maščeval. Gospodar se je upravičeno bal, da bo fant, ki je kazal znake razburjene zmedenosti, besedo kakorkoli izpolnil in se je okrog 19.30 odpravil na šišensko stražnico, da zaprosi pomoči. Medtem ko je bil na poti, je Kovič odšel na podstrežje in na treh krajih hkratu zažgal. Še preden so prispeli gasilci, je stražnik aretiral Koviča, ki je pravkar hotel pobegniti s kosaro svoje obleke v rokah. Napravil je vtis povsem zmedenega človeka, a dejanje je takoj priznal. Škoda, ki znaša po vsej priliki več desetstotakov, bo le delno krita z zavarovalnico. Ložar je proti požaru zavarovan pri »Jugoslavij« za 80 tisoč dinarjev.

Dr. IVAN RUTAR
do 2. avgusta ne ordinira

Iz Celja

— V poročilo o pogrebu g. dr. Schwaba, ki smo ga objavili v nedeljski številki, so se pri telefonskem prenosu vrinile nekatere napake. Pravilno se mora glasi, da so nosili odborniki Celjskega pevskega društva venec in prapor društva in da je zapel Schwabovo »Zdrava Marija« mešani zbor Celjskega pevskega društva. Na grobu je govoril med drugim župan g. Mihelčič in ne dr. Mihelčič.

Dr. EMIL WATZKE
NE ORDINIRA DO 14. JULJA

— Ob smrti skladatelja dr. Ant. Schwaba so darovali namesto venec na grob: vladni svetnik g. Emilijan Lilek 150 din, Dijaškemu domu v Celju, veltregovec g. Božidar Ravnikar v Celju in pevsko društvo »Celjski Zvon« pa po 150 din Dijaški kuhinji v Celju.

»Hollywoodski slavček« — lepa GRACE MOORE v veseli, melodijozni opereti Partner FRANCH TONE.

„SISI“ Kako se je ženil mladi cesar Franc Jožef I. in cesarica Elizabeta.
Predstavi ob 19.15 in 21.15 uri.
KINO UNION Tel. 22-21

— Strela v transformator. Pri nedeljski večerni nevihti je udarila strela v tezenski transformator, nakar je šinila v tvornico »Tekstat«. Strela je udarila v kabelsko napeljavo in je pretila nevarnost za tkalnico, kjer so same zgorjivne stvari milijonske vrednosti. Pobreškim gasilcem ni bilo treba stopiti v akcijo, ker so medtem že domači z velikim naporom storili vse potrebno, da se prepreči milijonska škoda.

— Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 12. t. m. od 8. do 12. v posvetovalnici Zdrugažnja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.
KINO UNION, »LA HABANERA«
Zarah Leander.

— V celjski bolnišnici so umrli: v soboto 66letni delavec Franc Zibert iz Trbovelj in 25letna sobarica Franja Lednikova iz Gorice pri Veliki Pirešici, v nedeljo 32letna posestnikova žena Marija Mastnakova iz Sedine pri Dramljah, v ponedeljek pa 61letni žagar Anton Ramšak iz Vitanja.

— Nepotrbeni nedostatek. Običaj je, da ob večjih pogrebi na mestnem pokopališču ob suhem vremenu pred pogrebom postropijo cesto od mesta do pokopališča. Ob priliki pogreba skladatelja dr. Antona Schwaba v soboto pa so očividno na to pozabili, zaradi česar so morali številni pogrebniki, ki so krenili na pokopališče peš ali z vozili, požirati oblake prahu. Ta nedostatek je povzročal hudo nevoljo upravičene kritike prizadetih.

— Strela je poškodovala hišo. V nedeljo okrog 16.15 je med nevihto treščilo v enonadstropno hišo cinkarniškega delavca Antona Lednika na Sp. Hudinji štev. 37 blizu Celjske mlarne. Strela je napravila tri luknje na strehi ter v stropu sobe v prvem nadstropju in sobe v pritličju. K sreči ni zanetila požara, tudi stanovalec se ni pripetilo nič hudega.

Iz Maribora

— Kosta Pečanec v Mariboru. Pred večeršnjim je prispel v Maribor vojvoda Kosta Pečanec. Obiskal je svojega sina, ki služi kadroviski rok v tujakinski šoli za rezervni oficirje. Sestal se je tudi z nekaterimi svojimi osebnimi znanci in prijatelji.

— Prva birna v mariborski starokatoliški cerkvi. V nedeljo je slavila starokatoliška cerkev slovenska apostola sv. Cirila in Metoda ter je ob tej priliki bila v Mariboru prva sv. birna. Birmanecv je bilo nekaj nad 10, med temi 3 odrasle gospodične. Okusno okrašena cerkev (velika dvorana Narodnega doma), je bila do kotička polna ljudi. Slovesno službo božjo je imel generalni vikar škof g. Vl. Koš v Zagrebu, pridigoval pa je hrvaški priznani govornik g. profesor Sinočič iz Zagreba. Cerkevni obred v strogem duhu narodnosti kakor tudi skupen obred je napravil globok vtis verskega bratstva, ljubezni in iskrenosti.

— Pregled uniform rez. oficirjev. Mestno poglavarstvo vojaški oddelk, razglašajo: Vsakoletni pregled uniform rez. oficirjev po rekrutni komisiji bo letos 23. t. m. od 9. do 11. dopoldne v Gambriнови dvorani. Pozivajo se vsi rezervni oficirji, ki posedujejo drž. uniformo, da isto navedenega dne prinesejo na pregled.

Svljene triko majce, najnovejše pri JAKOB LAH — MARIBOR.

— Poslabšanje obmejne in tranzitne prometa. Obmejno prebivalstvo je zelo prizadeto zaradi strožjega postopanja pri prenašanju valute preko meje iz Nemčije. Mali obmejni promet zaradi tega zelo trpi. Prizadeto je predvsem prebivalstvo, ki zahaja na našo stran kupovat in obiskovati naše gostilne in vinotoče. Težave so tudi zaradi valutnih sprememb. Marko zamenjavajo na mejl po 12 Din. Obmejno prebivalstvo pričakuje, da bodo vsa predača vprašanja malega obmejnega prometa rešena pri prihodnjih pogajanjih z Nemčijo meseca septembra. Tujski promet je v primeri z lanskim letom nazadoval za več ko polovico.

— Strela v transformator. Pri nedeljski večerni nevihti je udarila strela v tezenski transformator, nakar je šinila v tvornico »Tekstat«. Strela je udarila v kabelsko napeljavo in je pretila nevarnost za tkalnico, kjer so same zgorjivne stvari milijonske vrednosti. Pobreškim gasilcem ni bilo treba stopiti v akcijo, ker so medtem že domači z velikim naporom storili vse potrebno, da se prepreči milijonska škoda.

Gospodarstvo

Viharen občni zbor Električne zadruga v Šiški

Tudi na tem občnem zboru zadržniki niso imeli prilike glasovati

Gledališka uprava naproša cenjene abonente ter abonente na bloke, da čim prej poravnajo že zapadle obroke.

Valček vzkolči pretepa. V neki radvanjski gostilni sta se zadrževali dve družbi. Prva od teh je naročila pri godbenikih valček, kar pa drugi ni bilo všeč. Začetne zadrževalke so prešle v razburjenje, nastala je bitka, sledilo je premetavanje stolov ter kozarcev. Sredi bitke je obležal prevoznik Kovačič z več zabodljajmi na glavi, tako da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Prvi državni tožilec g. dr. Zorjan je z večeršnjim dnevem nastopil redni letni dopust in ga za časa odsotnosti zastopa državni tožilec g. dr. Hojnik.

Iz Trbovelj

Strahoten prah na občinski cesti. Nedavno smo že opozorili, da je občinska cesta, ki drži od stare bolnišnice skozi Petelinovo vas preko Terezije, prepotrebna škroplinskega voza. Cestni mejši so bili pred kratkim prijetno iznemenani, ko se je škropilni voz povzpela do Terezije in čisto očistil prahu vsaj za nekaj ur. Žal je ostalo le pri enodnevnih dobrih volji občinske uprave. Prah se je na tej važni delavski prometni žili nakopil spet do gležnjev. Številni trgovci, obrtniki in hišni posestniki, ki mejijo na to cesto, so pred kratkim zaprosili občinske činitelje, da bi se cesta škropila vsak dan. Občina se dostojtej tega prošnji še ni odzvala. In vendar je cesta skozi Petelinovo vas poleg glavne dolinske ceste najvažnejša prometna žila v Trbovljah. Ob tej cesti so številne trgovine, mnogi obrtniki s svojimi lokali in posestniki. Vsak čas dvigajoči se gosti prah ni le huda ovira za pešca, temveč tudi nehijska nadlega za stanovalce ob cesti. Avtomobilski promet trgovskih potnikov je tu zelo živ, ne manj tovorniški. Pešcev pa je gotovo več kakor na glavni cesti. Promet s tovornimi vozili je tudi potreben kontrole občinskih redarjev. Tovorni avtomobil drivo tu v dolino z nedovoljeno hitrostjo in čudno je, da se na ozki cesti še ni zgodila resna prometna nesreča. Kolesarji istotako preizkušajo po tej strmi cesti svojo bravuroznost in mnogo jih je, ki drivo navzdol s kaznovno brzino. Občini toplo priporočamo, da čimprej odpravi te nevarne nedostatke.

Iz Ljutomer

Okrevala bo. Poročili smo že, da je dimnikar Tratinik obstrlel svojo ženo. Zdaj izjavlja, da je sploh ni nameraval obstrleti, ampak da je prišlo do nesrečnega srečala po naključju — sam ne ve, kako. Ker ni pričakoval, da bi pobegnil, ga je sodišče izpustilo in se bo branil na svobodi. Medtem se je stanje ranjene žene popravilo in pričakuje ji, da to popolnoma okrevala.

Izprememba posesti. Trgovec Rudolf Pušenjak je prodal svojo slanovalno hišo posejilniškemu uradniku g. Trojnarju, sam pa je kupil veliko hišo dedičev dr. Grossmanna, v kateri je že doslej imel svoj trgovski lokal.

PREVALJE. Nekaj klub je imel pri nas evetlični dan. Čudimo pa se, da je med ostalimi prodajalci evetlice in klubskih značk nastopala tudi neka oseba, ki slovanstvo ob vsaki priliki meče v koš ter se ekspozira celo pri pozdravljanju tranzitnih vlačkov z znanim pozdravom. Omenjena oseba je prodajala značke izključno le z nemško besedo in našli so se celo narodnjaki — kupci njenih značk. Ali je klubska uprava ta način evetličnega dne organizirala same-noma? Pripominjamo, da takih in podobnih reči ne bomo trpeli. Klubu svetujemo, da se usmeri bolj na nacionalno stran, saj so člani vsi brez izjeme Slovenci.

RADIO

Torek 5. julija

Ljubljana 12: Veselimo se življenja (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Opoldanski koncert Radij. orkestra. — 14: Napovedi. — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: 10 minut zabave. — 20: Mississippiuita (plošče). — 20:10: Gotsko stensko slikarstvo na Dolenskem (g. Jože Gregorič). — 20:30: Koncert Radijskega orkestra. — 21:15: Brahmsova ura. Sodelujeta gdč. Ročnik Dana (alt) in prof. Marjan Lipovšek (klavir solo in spremljava). — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Prenos lahke glasbe iz kavarne »Nebotičnik«.

Sreda 6. julija

Ljubljana 12: Angleški mojstri (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Pisana trata (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Magistrov trio. — 18:40: Opazuj in poskušaj (prof. Miroslav Adlešič). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Iz Flotova opere »Alessandro Stradella« (plošče). — 20: Kvarlet mandolin. 20:45: Koncert pevskega zbora »Ljubljanski Zvon«. — 21:30: Bolgarska pesma glasba (plošče). — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Harmoniko igra g. Rudolf Pihl.

Beograd 17:45: Narodni napvi. — 18:20: Orkestralni koncert. — 20: Petje. — 20:30: Humor. — 21:30: Narod. pesmi. — Zagreb 20: Pester glasbeni spored s plošč. — 22:20: Plesna muzika. — Praga 19:25: Zvočna igra. 21: Prvo dejanje Smetanove opere »Libuša«. — 22:10: Nadaljevanje prenosa »Libuše«. — Varšava 19: Operetna in druga lahka glasba. — 21:10: Slike iz Chopinovega življenja. — 22: Lahka glasba. — Sofija 19:45: Operni ples. 22:30: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 10:35: Vedra muzika. 12: Veliki orkester. 15:30: Koncertna ura. — 16: Lahka glasba. — 18:20: Schumannove klavirske skladbe. — 20: Orkester dunajskih simfonikov. — 21:10: Zvočne slike z gora. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — Berlin 19:10: Vskandjanja muzika (plošče). — 20: Zvočni utrinki poletnih noči. — 22:30: Melodija in ritem. — 24: Kakor München. — München 19:10: Vedra muzika za delopust. 20: Nemška umetnost. — 22:30: Prenos z Dunaja. — 24: Nočni koncert. — Stuttgart 19:45: Valčkova ura. 20: Večer lahke glasbe. — 21:30: Čar človeškega glasu. — 22:30: Kakor Dunaj. — 24: Nočni koncert.

Početje zblaznele ženske

V rumunski občini Independența pri Galacu je neka 38 letna ženska, ki je trpela na pelagri, v navalu blaznosti umorila z majhno sekiro svoje tri otročičke, nato jih je pa obesila na tri drevesa na dvorišču z glavami navzdol. Po tem zločinu je odšla v hlev, zaklala kravo in prašiča, na koncu pa se še sama obesila na klijuko v hišni veži.

Zaradi pogodbe o prodaji omrežja Električne zadruga v Šiški mestni občini ljubljanski je bil že v decembru lanskega leta izredni občni zbor te zadruga, kjer je prišlo do razburljivih nastopov in je predsednik takrat občni zbor predčasno zaključil, ne da bi dopustil glasovanje. Sedanje načelstvo in nadzorstvo zadruga je bilo izvoljeno že l. 1932 in mu je funkcijaska doba že davno potekla. Že v decembru je opozicija zahtevala sklicanje izrednega občnega zbora, kjer naj bi se izvolilo novo načelstvo in nadzorstvo. Na decemberskem občnem zboru pa zopet niso bile volitve na dnevnem redu. Načelnik Salehar je na tem občnem zboru tudi onemogočil prečitavanje in sprejetje resolucije, ki so jo pripravili nezadovoljni zadržniki v tem smislu, da je pogodba z mestno občino neveljavna in da se skliče izredni občni zbor in izvoli novo načelstvo. Gosp. Salehar je takratni občni zbor predčasno zaključil ter s tem zadržnikom onemogočil, da bi staveli predlog za glasovanje o pripravljeni resoluciji in glede sklicanja izrednega občnega zbora. Očitno se je zavedal, da bi pri glasovanju dobil nezaupnico velike večine in bi moral odstopiti.

Za nedeljo je načelstvo zadruga sklicalo nov redni občni zbor, ki naj bi sklepal o razdružitvi zadruga. Občni zbor se je ob 9. dopoldne pričel v šolski telovadnici v Šiški, in sicer v prav napetem razpoloženju. Navzočih je bilo 177 zadržnikov s 36 poblastilci. Načelnik g. Salehar je tudi na tem občnem zboru skušal izvajati diktatorske metode in ko je videl, da je ogromna večina proti njemu, je zopet poklical na pomoč policijskega organa in je občni zbor razpustil. Gosp. Salehar menda še zdaj ni videl, da s svojimi metodami in s klicanjem policije na pomoč ne more prisiliti zadržnikov k pokorščini. Da bi onemogočil večini zadržnikov kritiko, je pred debato enostavno proglasil, da dovoli samo 5 minut vsakemu govorniku, čeprav se je moral zavedati, da je tako postopanje proti pravilom in proti združnemu zakonu in je tudi skrajno nedemokrasko. Avtoritativne metode, ki jih skuša že drugi izvajati g. Salehar na občnem zboru nasproti upornim članom zadruga, so imele le ta rezultat, da ima sedaj skoro vse članstvo proti sebi.

Pri 1. točki dnevnega reda je g. Salehar prečital revizijsko poročilo Zadržne zveze. Šele na zahtevo velike večine zadržnikov je pristal na to, da se prečita zapisnik zadnjega občnega zbora. Zadržnik g. Jesih se je takoj oglašil k besedi in je poudaril, da sedanje načelstvo nima več legitimacije, da zastopa zadržnike, ker mora biti po pravilih po treh letih znova izvoljeno. Ugotovil je nadalje, da je zapisnik zadnjega občnega zbora netočen in površen, zlasti ker omenja, da je bil občni zbor v redu zaključen, kar pa ni res, ker je načelnik Salehar predčasno zaključil ta občni zbor in sploh ni prišlo do tretje točke dnevnega reda, do eventualnosti, ko bi imeli zadržniki priliko oglašiti se k besedi. Zadržniki so tudi zahtevali, da se v smislu pravil izvoli predsednik občnega zbora izmed navzočih članov, kar pa je g. Salehar odklonil. Glede na kritiko zapisnika

je ravnatelj Zadržne zveze dr. Basaj skušal pojasnjevati zadržnikom, češ da imajo samo možnost, tožiti overovatelje zapisnika pri sodišču zaradi netočnosti in površnosti zapisnika.

Načelnik g. Salehar je nato podal dolgovezno poročilo o historiatu pogajanj z mestno občino in je skušal dokazovati, češ da je sedanja pogodba edini izhod. Ostro je napadel zadržnike, ki so izdali okrožnico v obliki letaka, češ da so tam navedene trditve lažnjive.

Po končanem poročilu se je oglašilo k besedi več govornikov. Kot prvi je ugovarjal poročilu g. Rupen, nato pa je govoril g. Milan Cimerman, ki je pojasnil razvoj zadruga od ustanovitve v l. 1919. Odločno je ugovarjal načelnikovi trditvi, češ da je bila zadruga prisiljena skleniti pogodbo z mestno občino. Ko je mestna občina prevzela omrežje elektrarne Česenj, je morala prevzeti vse pogodbene obveznosti Česenje elektrarne in med drugim tudi to obveznost, da dobavlja zadrugi električni tok po 90 par za kilovatno uro. Spor v zadrugi je nastal zaradi tega, ker je načelstvo podpisalo pogodbo z mestno občino, dasi je imelo le omejeno pooblastilo. Sedaj pa hoče to pogodbo vsiliti večini, ki jo odklanja. Gosp. Joško Zemljič je kritiziral poročilo načelnika in je opozoril, da se bo morala industrija zaradi višjih cen električnemu toku izseliti iz Šiške, če bi pogodba obveljala. Pozval je načelnika g. Saleharja naj prostovoljno odstopi, ker nima za seboj večino.

Ob zaključku debate se je oglašil k besedi inž. Manda, ki je med drugim navedel, da je načelstvo v bojznih, da ministrstvo ne bo odobrilo pogodbe, ponujalo opoziciji poravnavo, in sicer na ta način, da bi se znesek 300.000 din razdelil med napredne organizacije. Po tej izjavi je nastal v dvorani velik hrup. Inž. Manda je nadalje predlagal, naj občni zbor v smislu nasvetov predstavnika Zadržne zveze sklene sklicati v 14 dneh izreden občni zbor, ki naj ima na dnevnem redu volitve načelstva in nadzorstva in raspravo o pogodbi z mestno občino oziroma o vložiti tožbe zaradi neveljavnosti prodajne pogodbe. Obrnjen proti zborovalcem je g. inž. Manda vprašal zadržnike, ali soglašajo z njegovim predlogom, naker je najmanj 90 odstotkov navzočih zadržnikov spontano dvignilo roke. V napetem in viharnem razpoloženju je predsednik g. Salehar ugovarjal, češ da ima samo on pravico odrediti glasovanje, g. inž. Manda pa mu je odgovarjal, da je samo vprašal zadržnike, če soglašajo z njim.

Sredi ogorčenih medklicov zadržnikov, naj načelnik odredi glasovanje, pa bo mir v dvorani, je g. Salehar pozval policijskega komisarja, ki je občni zbor razpustil, preden je bila končana 3. točka dnevnega reda. Tako je izostalo poročilo o računskem zaključku, poročilo nadzorstva, izostali pa sta tudi zadnji dve točki: pritožbe in sklepanje o razdružitvi.

O razdružitvi nedeljski občni zbor sploh ne bi mogel sklopiti, ker nista bila navzoča dve tretjini članov, kakor to predpisujejo pravila, zato bo gotovo v 14 dneh (17. t. m.) nov izreden občni zbor zadruga.

Tako je tudi ta drugi občni zbor potekel ne da bi imeli zadržniki priliko glasovanja.

Trgovinski sporazum z Grčijo

»Jutro« je že pred dnevi poročalo o glavnih določbah novega trgovskega in plačilnega sporazuma z Grčijo. Doslej veljavni sporazum od 22. avgusta 1936 se podaljša do konca letošnjega leta in če ne bo odpovedan do 1. decembra, še za nadaljnjih 6 mesecev. Temu trgovinskemu in kompencijskemu sporazumu je se do danes dopolnilni protokol, ki se nanaša predvsem na ureditev plačilnega prometa.

Plačilni promet bo v bodoče urejen tako-le: Grčija nam bo za žito plačala 100 odstotkov v devizah, za konjoplo nam bo plačala 60% v devizah in 40% v kompencijskih bonih, za obdelan les za izdelovanje zabojev za sadje nam bo plačala 60 odstotkov v devizah in 40% v kompencijskih bonih, za oglje pa 50% v devizah in 50% v kompencijskih bonih. Za vse ostalo blago bomo dobili od Grčije 35% v svobodnih devizah in 65% v kompencijskih bonih.

Dosežene so tudi nekatere druge olajšave v plačilnem prometu. Tako se zmanjša provizija denarnim zavodom, ki posredujejo plačilni promet na 5/100 in razlika med denarnim in blagovnim tečajem deviz pri grški banki od 5 na 3/100. Odstranjene so tudi nekatere dosedanje težkoče pri uporabljanju kompencijskih bonov za uvoz blaga iz Grčije, zlasti bombaža. Nadalje so določene večje ugodnosti za naše potnike, ki potujejo v Grčijo. Ti potniki bodo lahko v bodoče krili svoje potne stroške v Grčiji z nakupom kompencijskih bonov, in sicer na osnovi 1000 drahem dnevno za osebo. Naša delegacija pa je objavila grški delegaciji, da bodo odstranjene plačilne težkoče pri potovanju grških turistov v Jugoslavijo.

Naša država je v tem dopolnilnem sporazumu pristala na nekatere carinske olajšave, da omogoči večjo uporabo kompencijskih bonov. Grčija pa nam je priznala naslednje 6 mesečne kontingente za izvoz v Jugoslavijo: 150.000 paketov bombaže preje, 30 ton surovih kož in 30 ton olivnega olja v sodčkih ali pločevinastih posodah. To blago bomo lahko uvažali po splošnih plačilnih pogojih. Nova pogodbeno carina za uvoz grškega premoga za rafiniranje (fitokarbon) je določena za kontingent 300 stotov 5 zlatih din, pogodbeno carina na tkanine od svilenih odpadkov (takozvani kukulariko) v teži od 240 g na kvadratni meter navzgor pa je določena na 600 zlatih din, in sicer za kontingent 2000 kg.

Nadalje se sporazum nanaša na likvidacijo blokiranih naših terjatev pri Grški banki na način, ki je predviden v dopolnilnem sporazumu iz l. 1936. Na breme teh blokiranih terjatev bo transferiran tudi znesek 2.5 milijona din, ki se bo potrošilo za gradnjo velike gradbenice v čast srbskih

vojakov, ki so umrli med svetovno vojno na Krfu.

Mešana komisija, ki jo določa čl. 12 trgovskega in kompencijskega sporazuma od 22. avgusta 1936 se bo takoj ustanovila, da prouči možnost razširjenja blagovnega prometa med obema državama in za uvedbo liberalnejšega načina plačilnega prometa. Ta komisija se bo sestala v decembru t. l., da postavi osnovna načela za bodočo trgovska pogajanja med obema državama.

Gospodarske vesti

Ustanovitev Privilegirane delniške družbe za silose. V »Službenih Novinah« od 1. t. m. je objavljen poziv na vpis delnic in na ustanovni občni zbor Privilegirane delniške družbe za silose v Beogradu, ki se ustanavlja na osnovi čl. 3 uredbe o silosih od 14. junija t. l. Glavnica bo, kakor znano, znašala 220 milijonov din (220 tisoč delnic po 1000 din). Od tega vpiše država 60 milijonov din, Državna hipotekarna banka 40 milijonov din, Poštna hranilnica 40 milijonov din, Privilegirana agrarna banka 40 milijonov din in Prizad 20 milijonov din; ostanek 20 milijonov din se stavlja na razpolago za vpis od strani Narodne banke, hranilnic in zadržnih organizacij. Vplačilo prve polovice nominalne vrednosti vpisanih delnic se ima izvršiti v dveh letnih obrokih, druga polovica pa se bo vplačala po potrebi na osnovi sklepa upravnega odbora. Upravni odbor šteje 11 članov. Vsak delničar ima na vsaki 20 milijonov din glavnice pravico do enega člana upravnega odbora. Z ostalimi delničarji sodelujejo delničarji pri volitvah ostalih članov upravnega odbora. Družba je oproščena vseh davkov, taks in doklad razen poštnih, telegrafskih in poštinskih taks. Nadzorstvo nad poslovanjem družbe vrši trgovski minister. Narodna banka, hranilnice in zadržne organizacije se pozivajo, da do konca julija prijavijo vpis delnic do 20 milijonov din in da položijo prvi obrok v višini 25% nominalne vrednosti vpisanih delnic. Ustanovitelji DHB, PH, PAB in Prizad si pridržijo pravico dodelitve vpisanih delnic po svobodni izbiri. Ustanovni občni zbor je sklican za 15. avgust ob 10. dopoldne v Državni hiptekarni banki.

Občni zbor Zveze trgovskih združenj. V nedeljo, 10. julija bo ob 9. uri dopoldne v dvorani Sokolskega doma v Logatcu XVIII. redna letna skupščina Zveze trgovskih združenj dravske banovine. Dan prej, to je v soboto, 9. julija pa bo ob 14. uri v istih prostorih predkonferenca delegatov. Na tej predkonferenci je udeležba delegatov brezpogojna in nujna, ker se bo razpravljalo o predložitih združenj glede reorganizacije zveze in spremembe pravil. Prav tako bo na predkonferenci rasprava o zvezni dokladi in o važnih predložitih združenj. V soboto ob 8. uri pa bo v dvorani Sokolskega doma seja predsedstva zveze.

Nasledovanje cene stari pioner. Zadnje dni je cena stari pionerica na novoosadski borzi znova popustila. Včeraj je notirala stara potiska pionerica 205 — 210 nasproti 222.50 — 227.50 pretekli petek in 255 — 257.50 pred 10 dnevi. Vzoredno je nazadovala tudi cena moki.

Znižanje avstrijskih carin. Pred dnevi smo poročali, da je nemška vlada izdala uredbo, s katero se ukinejo na številne predmete carine pri uvozu iz Nemčije v Avstrijo (carine pri uvozu iz Avstrije v Nemčijo so bile že pred meseci ukinjene). Istočasno je bila izvršena sprememba glode računanja carinskih dajatev. Avstrijske carine se še vedno g'asijo na zlate avstrijske krome. Doslej so zlate avstrijske krome računavali pri carinjenju na 1.83 šilinga, kar ustreza znesku 1.22 marke. Ker pa je po zlati pariteti 1 zlati krona vredna le 0.90 zlate marke, je sedaj nemška vlada odredila, da se sme računavati zlati krona pri carinjenju le z zneskom 0.90 marke, kar pomeni, da se vse avstrijske carine v primeri z dosedanjim višino znižajo za 26%.

Produkcija rudnika v Peku. V rudnikih zlate rude v Peku v Srbiji je znašala lani produkcija zlata 444.8 kg v vrednosti 22.2 milijona din. Vrhu tega so iz rude pridobili 100.3 kg srebra. Po podatkih francoskih listov je francoska družba, ki eksploatira rudnik zlate rude v Peku, dosegla lani kosmati dobiček 3.65 milijona frankov. Od tega dobička je bilo porabljeno 1.45 milijona frankov za odpise investicij, tako da je ostal čist dobiček v višini 1.59 milijona frankov.

Pred ukinitjem kliranga s Švicco. Dne 31. julija bo prenehal klirngski plačilni promet med našo državo in Švicco. Uvoz niki švicarskega blaga, ki do konca julija ne bodo izvršili vplačil v klirng, bodo morali po 1. avgustu plačati svoje obveznosti v svobodnih devizah, pri čemer bodo morali plačati za 1 švicarski frank 11 dinarjev, medtem ko znaša klirngski obratni tečaj do konca julija 10 din za švicarski frank.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Joška Beraniča, trg. z mešanim blagom v Litiiji (poravnalni upravnik dr. Ivan Šibar, odv. v Litiiji; poravnalni narok pri okrajnem sodišču v Litiiji 1. avg. ob 9, prijavni rok do 25. julija).

Ljeitacije. Dne 5. julija bo pri vojno-tehničnem zavodu v Hanjrevu pri Skopiju licitacija za dobavo 3000 m svilenega platna. Dne 6. julija bo pri direkciji drž. rudnika v Mostaru licitacija za napravno skladišča za premog v Zeleniki. Vršile se bodo odertne licitacije za dobavo ovsa, in sicer 11. julija v intendanturi divizijske oblasti v Zagrebu, 14. julija pa v Ljubljani. Dne 12. in 18. julija bo pri vojno-sanitetnem zavodu v Zemunu licitacija za dobavo sanitetnega materiala (vate), 22. julija pa za dobavo dvovalke za ranjenca.

Dobave. Štab mornarice kr. Jugoslovije sprejema do 8. t. m. ponudbe za dobavo gume za kolesa, do 16. julija za dobavo 5500 m konopne jadrene, do 25. julija za dobavo 20.000 kg testenin in do 1. avgusta za dobavo raznih cevi. Gradbeni oddelki direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 8. julija ponudbe za dobavo steklarskega in mizarskega kleja ter lesenih državcev za lopate, krampe in ključva ter kompletne predsignala s svetilko. Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 6. julija ponudbe za dobavo spojnice za kabel in raznih vijakov do 13. julija za dobavo vodovodnih pocinkanih cevi, gumijastih špi-ralnih cevi, voltampetmer, mazalce in do 20. julija za dobavo transformatorjev, jamskih kontaktov, signalnih zvoncev in dr. Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 6. julija ponudbe za dobavo raznih vijakov, barv, 5000 kg tračnikov, firneča, vazeline, spirita, žvepla, do 13. julija pa za dobavo jeklene pocinkane vrvi, 1000 m dvožilnega gumijastega kabla ter 100 kg elektrod.

Borze

4. julija
Na ljubljanski borzi so se danes v privatnem klirngu trgovali angleški funti

po 238. V zagrebškem privatnem klirngu je bil promet z angleških funtih po 238 in v grških bonih po 29.25. Nemški klirngski delci stanejo v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu 15.00, za konec julija pa v Zagrebu 14.91 in za konec septembra 14.96.

Na zagrebškem efektornem tržišču se je vojna škoda pri nastanku tendenci trgovala po 476—480 (v Beogradu je bil promet 477.25—477.50). Nadalje so bili zaključeni v 4% agrarnih obveznicah po 60 in v 7% Blairrovem posojilu po 93.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 240516—2419.75, Berlin 1748.53—1762.41, Bruselj 735.95—741.02, Curih 996.45—1003.52, London 214.99 — New York 4311 — 4347.32, Pariz 120.70 — 122.13, Praga 150.74 — 151.84, Trst 227.84—230.92.

Curih. Beograd 10, Pariz 12.14625, London 21.60875, New York 436, Bruselj 78.90 Milan 22.94, Amsterdam 241.35, Berlin 175.65, Dunaj 32.50, Stockholm 111.4250, Oslo 108.60, København 96.4250, Praga 15.13, Varšava 82, Budimpešta 86.50, Atene 3.95 Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda² 478—480, 4% agrarne 61—63, 7% Blair 92.75—93; delnice: PAB 226 den, Trboveljska 180—185, Gutmann 60 bl, Sečerana Vel. Bečkerek 600 bl, Osještka Ijevaonica 180 den, Dubrovačka 360 bl, Oceanija 800 bl, Jadranska 360 bl.

Beograd. Vojna škoda 477—477.50 (477.25—477.50), za sept. 477 bl, 4% severne agrarne 59.75 den. (59.75), 6% beguške 90.50—91 (90.50), 7% invest. 98—98.50 (98.50), 7% Drž. h.p. banka 101 bl, 7% Blair 92.25—93 (92.50—92.75), 9% Blair 97 — 98, PAB 227 bl, Nar. banka 7320 bl.

Blagovna tržišča

ZITO

Winnipeg, 4. julija. Začetni tečaj: pšenica: za julij 101, za okt. 82.75, za dec. 80.25.

+ Novoosadska blagovna borza (4. t. m.). Tendence mlačna. Pšenica 78/79 kg; baška 205 — 210; sremška 205 — 210; banatska 195 — 205; baška potiska 205 — 210; Koruša: baška 117 — 118; banatska 113 — 114. Oves: naški 180—185; slavonski 180—185. Ječmen: baški in sremški 63/64 kg 180 — 182.50. Moka: baška 00/gc in 00/gc 320 — 330; >K 300 — 310; >K 280 — 290; >K 260 — 270; >K 185 — 195; >K 120 — 125. Pištel: baški, sremški v vrečah 117.50 — 125. Otrubi: baški, sremški 115 — 122.50.

+ Budimpeštanska termiska borza (4. t. m.). Tendence stalna. Koruša: za julij 16.99 — 17, za avg. 16.58 — 16.63.

Naši Sokoli na delu

Planinski Sokol se pripravlja na nastop

Sokol v Planini priredi v nedeljo 10. t. m. ob 16. uravi telovadni nastop s sprevedom in veselic.

Planina stoji tik pred državno mejo na državni cesti Ljubljana — Postojna. Sokol opravlja v tem kraju važno nacionalno in obrambno delo. Pokažite s obiskom, da cenite sokolsko obtejno delo, in dajte nam s svojo prisotnostjo novih pobud za še vztrajnejše in še plodnejše delo.

Svoj obisk lahko združite tudi s ogledom prelepih izletnih točk, kakor so ozgvalna Mali grad nad romantičnim izvrom reke Unca, hrib Haasberg s prekrasnimi pogledom na dolino in na Julijske in druge Alpe, jame Pod stenami v katerih izginja Unec, da pride pri Vrhniki spet kot Ljubljanka na dan. Tudi je Planina ponosna na svojega pesnika Miroslava Vilharja, ki mu je postavila spomenik.

Železniške zveze so ugodne in se postavite nedeljskih kart. Za drugo je dobro poskrbiti. Pričakujemo vas v velikem številu!

Zdi se čudež, a se da znanstveno razložiti

Verodostojne fotografije kažejo, kaj vse lahko to novo presenetljivo odkritje napravi za VAS

V enem samem kratkem tednu! Tisoče navdušenih žena je postalo za mnogo let mlajših. Brazde in gube so popolnoma izgubile. Za žene je to čudež, za moderno znanost pa samo nov triumf dolgoletnega raziskavanja. Učenjaki so ugotovili, da gube nastanejo zaradi tega, ker izgubi koža, ko postanejo starejši, gotove življenjske sestavine. Vrnite kožo te dragocene sestavine, pa bo spet postala sveža in mlada. To je presenetljivo odkritje dunajskega vseučiliškega profesorja dr. Stejskala. Njegov ekstrakt

živih kožnih stani, imenovan »Bioceal«, je zdaj v kremi Tokalon rožnate barve. Uporabljajte to kremo vsak večer. Ona redi in pomlajuje Vašo kožo, ko spite. Gube hitro izginejo. V enem tednu boste videli za deset let mlajši. Podnevi pa uporabljajte hrano za kožo Tokalon bele barve. Ona odstranjuje zajedalce in zožuje razširjene žilnice. Najtemnejšo in najodpornjšo kožo napravi v nekaj dneh nežno, belo in mehko. Uspeh je zajemten, ali pa se denar vrne.

Dnevi navdušenja v sokolski Pragi

Levo zgoraj: Nastop sokolskih naraščajnic — Zraven: Jugoslovenske naraščajnice — Desno zgoraj: Prezident ČSR dr. Beneš s soprogo, jug. poslanikom Protićem in starosto ČSOS dr. Bukovskym gleda vežbe jugoslovenskih udeležencev — Levo v sredi: Občinstvo na glavni tribuni. Ta slika je ob vsakem nastopu enaka — Levo spodaj: Nastop moškega naraščaja — Zraven: V dnevih vročine je pomoč takoj pri rokah — Na desni spodaj: Primator Prage dr. Peter Zenkl v razgovoru z našimi Sokoli

Slaba riževa letina

Posledica vremenskih katastrof na Japonskem

Skoraj vzporedno z vojaško nesrečo na Kitajskem, doživlja Japonska hude vremenske katastrofe na svojem starem državnem ozemlju. Iz mnogih krajev poročajo v potresnih sunkih in povodnjah. Najhujše zlo je, kakor se zdi, zadelo prefekturo Iharaki, kjer je reka Sakura podrla jezove ter preplavila mesto Čuhura, ki ima 30 tisoč prebivalcev. Tudi mnogo drugih mest in naselbin je pod vodo. Promet med poplavljenimi kraji počiva, brzojav in telefon sta uničena.

Na tisoče riževih polj v prefekturi Tohgi je voda popolnoma opustošila. Podobna nesreča je zadela tudi drugo kraje, tako da računajo letos na Japonskem z

izredno slabo rižovo letino. Ker pa je riž poglavitno živilo na Japonskem, si lahko predstavljamo, kaj to pomeni.

Narastle vode in neurja so v zadnjih tednih razdejala in odnesla na stotine mostov. Zemeljski plazovi so zasuli železniške proge tako, da je promet z vlaki na mnogih progah prekinjen. Tokio je skoro odrezan od sveta. Zaradi tega so cene živilom močno poskočile.

Dodatno poročajo, da so zadnja katastrofalna deževja zahtevala tudi 134 človeških življenj. Samo škodo, ki jo ima železnica od neviht in viharjev, cenijo na milijon jenov.

Ceste si same svetijo

Fantastičen načrt ameriškega izumitelja

Neki ameriški izumitelj je občinskemu svetu v Lancasteru v državi Pensilvaniji predložil fantastičen načrt za razsvetljavo cest. Po tem načrtu bi si ceste takorekoč same svetile in sicer bi jim dajala za to potrebno energijo vozila, ki bi šla preko njih.

Ceste bi bilo treba po izumiteljevi ideji tlakovati s kovinskimi ploščami, ki bi imele na svojih spodnjih straneh nekakšne ba

te. Teža vozil bi te bač potiskala na vzdol in ta pritisk bi spravljal v obrat dinamice, ki bi dajali spet potrebnj tok za razsvetljavo. Na ta način bi bilo mogoče privediti stroške za razsvetljavo, če ne upoštevamo malenkostnih vzdrževalnih stroškov.

Da-li pa se bo lancasterski občinski odbor odločil za izvedbo tega načrta, je trenutno še veliko vprašanje.

Ladja prerezala kita na dvoje

Ob severnoameriški obali, kakšnih 300 milj od svetilniške ladje pri Nantucku je nek angleški tovorni parnik trčil ob več nego 20 m dolgega kita. Sunek je bil tako hud, da je kapitan v prvem trenutku menil, da je ladja udarila ob kakšno čer. Šele potem, ko se je voda rdeče pobarvala, so opazili, da gre za velikega kita. Ladja je žival prerezala skoraj na dvoje. Kit je v nekoliko trenutkih izgubil v globino.

Sportni zvezdnik v zatonu

Ricardo Zamorra je bil nekoč nenadkriljiv vratar španskega nogometa, sportnik svetovnega slovesa. Rojaki, pa tudi norejaki so ga povelicevali naravnost do neba. V zadnjem času je mož očitno propadel. V transformnem seznamu francoske nogometne zveze lahko bereš: »Onda se; Ricardo Zamorra, vratar španec, 37 let star, 180 cm visok. Pojasnila daje: Cercle Sports v Nici...«

25 tisoč interurbanih pogovorov dnevno

Interurbana telefonska zveza na Žiškovo v Pragi je te dni strašno oblegana. Pregled kaže, da mora obvladati dnevno 25 tisoč medkrajevnih telefonskih pogovorov.

Problem stratosfernega motorja

Kakor poročajo iz Stockholma, se zdi, da se je švedskemu višjemu inženirju Svenu Lindequistu posrečilo skonstruirati motor za stratosferno letalo. Lindequist je delal na svojem izumu dolgo let. Podrobnosti seveda niso znane, vendar pravijo, da deluje Lindequistov motor v višini 18 tisoč m brezhibno ter žene letalo po zraku z brzino 750 km na uro.

Iznajdbo zdaj preizkušajo, in sicer so poverjeni eksperimenti švedskemu graditelju padal Thörnbladju, obenem pa se snuje družba, ki bo izum patentirala ter ga napravila dostopnega celemu svetu. Prva javna produkcija z Lindequistovim motorjem bo še to jesen v Stockholmu.

3500 kraških jam

Speleološka komisija Italijanskega Alpskega kluba v Trstu, ki se bavi s sistematičnim raziskovanjem kraških jam, je odkrila v zadnjem času tri nove podzemne jame. Zdaj se nahaja na Krasu po statistiki imenovane komisije 3500 jam. Zanje tri so odkrili v bližini Snežnika in Trnovske planote.

Novorojenec tehta 7 kg

Neverjetno težkega novorojenca je počila mlaka gospa Butcherjeva v Chaleju na otoku Wightu. Deček je tehtal po porodu 7.20 kg. V prvih dveh dnevih svojega življenja se je zredil za 750 g. Mati in dete sta zdrava.

Škarje so ostale v trebuhu

Neopravičljiva površnost ob operaciji slepiča

Ameriški listi poročajo o neverjetni pozabljenosti ali pa nemarnosti nekega kirurga, ki je pred tremi leti v Kansas Cityju 28 letni Esteri Cornettovi izrezal slepiča.

Operacija je dobro uspela in bolnico so kmalu poslali iz bolnišnice domov na reknavalescenco. Vsem pa se je čudno zdelo, da se pacientka nikakor ne popravi. Tri leta je žena hiralala in pešala, napo

Osveženi Valentino

Stari filmi polnijo blagajne, občinstvo pa joče ob spominu na svojega ljubljence...

Da nastopa filmski igralec dvanajst let po svoji smrti na platnu in da občinstvo pri tem nori za njim, kaj takega je mogoče samo v Ameriki. Ljudje, ki so to spoznali, so napravili iz tega sijajno kupčijo, ki se je obnesla brez primere.

Emil Jansen, predvajalec ameriških filmov, mož, ki pozna okus ameriškega kinematografskega občinstva do poslednjih tenčih, je zavohal, da bi se zelo izplačalo, če bi vrstnil v kinematografski spored zadnji film Rodolfa Valentina »Šejkov«.

Da se je napotila zopet v bolnišnico, kjer so jo pregledali z röntgenom. Ta pregled je prinesel nepričakovano odkritje. V trebušni votlini Cornettove so namreč ugotovili škarje, ki jih je bil operater pozabil pri operaciji. Zdaj so revo osvobodili nadežnega tujega telesa, zdravnika površnost pa je tako razburila ameriško javnost, da pišejo o aferi vsi listi. Kirurg pride seveda pred sodišče.

sine. Dal je sestaviti stari trak in priložil nekaj muzike. Vse skupaj ga je veljalo 125 dolarjev.

S tem starim filmom, ki so ga že davno zavrgli, doživlja Jansen nepričakovane finančne uspehe, blagajniške rekorde ne le na njujorskem Broadwayu, ampak tudi v drugih mestih Zedinjenih držav. Pet tisoč in pet sto ameriških kinematografov je zahtevalo osveženi film Rodolfa Valentina in ga je tudi dobilo. Jansen je do sledj vnovčil na ta način nad milijon dolarjev.

V nasprotju z Jansenom je neki drugi filmski podjetnik otel pozabljenja še neki drugi film pokojnega Valentina, trak s naslovom »Šejka«. Možakar je resigniral na muziko in predvaja film, ki je nastal pred šejkovim sinom l. 1921. z enostavno klavirsko spremljavo. Hotel je občinstvu prikazati, kako smešno primitivna je bila takrat filmska produkcija. A kaj je doživel? Razprodane predstave in občinstvo, ki je presunljivo jokalo ob prizorih že dvanajst let mrtvega filmskega junaka...

Skrivnosti jezera Tana

Največja globina znaša 14 m — Zakladov ni nikjer

Kmalu po okupaciji Abesinije je Italijanska akademija poslala cel trop geologov, antropologov, botanikov in poljedelskih strokovnjakov v kraje ob jezeru Tana, da bi proučili jezero in njegovo okolico. Ta ekspedicija je odkrila stvari, ki jih dostej ni vedel nihče v Evropi.

Jezero Tana, ki ga domačini imenujejo »Bahr Tana« — globoko morje, je v resnici zelo plitvo. Zavzema ogromno površino, toda njegova največja globina znaša 14 m. V tem pogledu je precej slično

Cadskemu jezeru v Sudanu. Višina vode ni vedno enaka, časih se zviša, časih tudi zniža, največja ugotovljena razlika znaša 2 m.

Italijanski znanstveniki potrjujejo domnevo, da ima jezero Tana zelo skromen pomen za napajanje dotokov Nila, kajti njegove vode bi dale kvečjemu dva odstotka vode ob znanih poplavalih. V okolici Tane tudi ni nobenih zakladov pod zemljo. Pač pa je to ozemlje eno najrodovitnejših v Abesiniji, kar bodo okupacijske oblasti polagoma izkoristile.

Izgube rdeče vojske

Izza smrti maršala Tuhačevskega je izgubila rdeča vojska 2 maršala, 384 generalov, 3 vrhovne poveljnike vojske, katerih je v celji Rusiji 6. 10 armadnih poveljnikov, 57 poveljnikov armadnih zborov (teh častnikov je v Rusiji 193), 202 brigadna poveljnika (vseh skupaj je 406) in tako dalje. Potem tega je izgubilo svojih mest več tisoč oficirjev nižje stopnje. Vrzelj mašijo zdaj s podporočniki in kadeti.

Smrtna nesreča z drogom za zastavo

V francoskem gozdju pri Martyju se je igral dvanajstletni Jean Paul Vaganey, ki je bil s svojim razredom na izletu. Učenci so imeli s seboj zastavo, katero so zapčili v zemljo na bližnjem gričku. Vaganey je dirjal na hriček, tik preden je dospel na cilj, pa je veter prevrnil zastavo in nesrečni učenec se je z vso silo zalezel v drog, ki mu je preluknjal trebuh. Umrl je v strašnih bolečinah.

A NEKDOTA

Prineu Cendé so nekoč predložili napis na Molièrov grob. Besedilo je sestavil mlad, netalentiran, a zelo domišljav pisatelj. Ko je avtor izročil princu rokopis grobnega napisu, je dejal Conde: »Hvala za trud, ampak po pravici povedano, bi mi bilo ljubše, če bi mi Molière predložil napis za vaš grob...«

VSAK DAN ENA

»V kakšnem razredu pa si zdaj, fantiček?«
»Če enom povedati — sicerkrat še med hokijem atletič.«
(Humoristc)

Kulturni pregled

Nov zgodovinski roman o Kočevarjih

Pod naslovom »Rebellion in der Gotschee« je nedavno izšel roman, ki mu je pisec koroski zdravnik dr. Karl Rom — rodom Kočevar. Prvi je to zgodovinsko povest o Kočevarjih omenil in priporočil nemški javnosti celovški profesor dr. P. Jonke, predsednik Zveze Kočevarjev, ki pravi da je kočevski otok dolgo čakal pesnika, ki bi dal »kočevskemu čustvovanju resničnega izraza«. Kočevski narod, da je dočkal svojega pesnika ravno v dr. Romu, ki je pristni sin svoje domačije. V tem oziru ima dr. Jonke gotovo prav, ki je pisec romana prisodil vsaj isto pristnost, ki odlikuje njega samega. To se pravi: Ota sta rojena pri nas, nemške krvi v svojih žilah nimata, uskočila pa sta na Korosko, kjer se trudita na poprišču germanizacije našega slovenskega življa, da tako plačujeta naši državci, ki je dala kočevski pesniški točko šol, kolikor jih koroski Slovenci nikoli niso imeli. To je končno stvar takta in srčne kulture, kako plačujeta omenjena uskočka gospoda nad širokogrudnost.

Ako dr. Jonke že govori o pristnosti kočevskega pokolenja romanopisca, moramo mi v času subtilnih rasičnih raziskavanj že nekoliko podvomiti v pristnost dr. Romu in navdušenega ocenjevalca njegovega romana. Ako sta namreč dr. Jonke in dr. Rom pristna nemška Kočevarja ali kočevska Nemca — in oba trdita, da sta — potem sta dokazala, da pristnih nemških Kočevarjev ali kočevskih Nemcev ni, kar je v ostalem že davno znana resnica. V našem je dr. Jonke vseskoraj na boljšem. On lahko s svojimi pradedi dokaže, da je arijec. To mu bo zdaj zelo prav prišlo, kajti nemški katekizem vkljub svoji sľavofobiji tudi nas prištevata med arije. Pisec omenjenega ro-

mana, dr. Rom pa svojega arijskega porekla toliko časa ne bo mogel dokazati, dokler se narodoslavec ne odločilo o tem, dali so udi. Bradiči in Hudoroviči čistokrvni arijci. Če naš tedaj pisateljko prizadevanje dr. Romu služi kot legitimacija, nujno potrebna v sedanjih časih, ne dvomimo, da bo imel uspeh. Romov roman smemo po kritiki dr. Jonkeja smatrati za eno izmed onih propagandnih del, ki naj v današnjih kočevskih Jakljšehih, Miklitschih, Louschpetih, Arkh itd. utrdijo namršeno bajko o nepretrgani krvni zvezi med današnjimi Kočevarji ter o ne peščico turinjskih izganencev, od katerih je le po čudni usodni poti ohranil idiom, znan pod imenom »Kočevberci«. Pisec se je to pomanjkljivosti zavedal, zato je po imena oseb v romanu segel v sivo davnino, neko ko v zadnja leta XV. veka. Njegovemu delu sicer daje pečat dejstvo, da kočevski drobec po prirodnem zakonu svoje maloštevilnosti v zgodovinski naše dežele nikoli ni imel vloge, ki bi bila v skladu s današnjimi visokimi ambicijami tuje propagande, vendar skuša dr. Rom temu od pomoči na ta način, da proglasa ustajo slovenskih kmetov za kočevsko zadevo, dr. Jonke pa daje k temu še novo podrobnost, kakor da so ravno Kočevarji preganili iz naših krajev silnega Napoleona.

Za vsem tem potvarjanjem zgodovine tujci znana tendenca in ako se poudarja, da je začetek kočevske zgodovine puntarstvo in da v začetku domačega Kočevskega stoji zorn punt, potem vemo, kaj hoče dr. Rom sporočiti svojim rojakom. Cesar pisec sam ni odkrito razodel, to je izpopolnil njegov kritik dr. Jonke. Več besedi o romanu samem nam zaradi tega ni treba izgrubljati. — knik

Naša literatura v italijanski reviji

»Rassegna italiana politica, letteraria e artistica« (Rim, ustanovitelj in direktor Tomaso Siliani) je objavila v junjski številki članek prof. Luigija Salvinija »Letteratura e poesia dei Jugoslavi« ob enem z mnogimi prevodi iz slovenske in srbsko-hrvatske poezije.

Članek je prav za prav uvod v ciklus teh prevodov, ki naj italijansko literarno občinstvo seznanijo z literaturo jadranskega soseda. V tem uvodu prikazuje Luigi Salvini razvojne značilnosti in duha jugoslovanske literature, motreč naše slovstvene uspehe z očmi Italijana, ki mu je literatura bogata sedelina preteklosti. Prav zaradi tega odkriva v nji marsikaj svežega in mlakavnega. Izhajajoč iz »heroično poudarjene in klasično preproste« narodne pesmi, ki mu ni daleč od Homerjeve epike, pravi naš italijanski poznavalec in prijatelj o celotni jugoslov. literaturi: »Zaradi dveh književnih jezikov — srbsko-hrvatskega in slovenskega, — zbog različnosti njenih pokraj in ambientov, stoletnih stikov z zapadnimi in vzhodnimi narodi, raznolikosti njenega socialnega, zgodovinskega in verskega življenja je ni mogoče skrtiti in ponostaviti na formulo »novost«, »mladost« ali »ljudskost«. Pisec popravila z lepimi besedami in romanskih deželah dokaj razširjeno mnenje in pravilno pravi, da so se Jugoslovenci zaradi svoje trajne gravitacije v grško-balkanski, podonavski in mediteranski svet — že zgodaj udeleževali življenja Evrope in njene kulture. Nadalje sodi, da naša današnja literatura ne zastaja za literaturo neposrednih sosedov. Pisec navaja zlasti razvoj slovenske literature od protestantizma k baroku in kaže na primeru Janeza Svetokriškega »simbiozo in rodovitven zakon med Italijani in Slovani v umetniških stvaritvah in v kulturi«. Značilni so tudi nadaljnji pogledi Luigija Salvinija na naš literarni razvoj, pri čemer ga seveda posebno zanima vpliv mediteranskega kulturnega centra na oblikovanje naše duhovne kulture.

skimi pesniki najbolj odlikuje po svoji umetnostni dovršenosti in modernosti. »Po čudežu Fr. Prešerna, ki je v stoletju poljudne literature in v najbolj romantični dobi ustvarjal visoko umetniško liriko s klasično umerjenostjo forme, metrike in izraza, je slovenska Muza zopet dobila z Zupančičem evropski glas in pomen... Prvi element njegove umetnosti je skrajna in prefinjena muzikalnost, s katero čisti in povzdiguje besedo. Ritem in glasba spreminjata, požalhtujeta in osvetljuje ta nezalostno naravno (»con naturalezza inaudita«) jezik in pesniške podobe.« Samo po naliki se zdi, pravi Salvini nadalje, da je težiče Zupančičeve poezije v objektivizaciji, v vnanjem svetu, v resnici pa je težiče notranje in ima svojo filozofsko utemeljenost.« Ljubezen in domovina, dve nostalgčni osebni izkušnji, ki prevladujeta v njegovih prvih ciklih, sta se sčasoma razvili v poezijo človeške usode, v kateri je njegova individualna in subjektivna lirika našla, zlasti v najvišji pesnitvi — »Dumi« — svoj poseben pomen in sublimcijo... V nadaljnjem označuje Salvini na kratko še Gradnika in P. Golio.

Prevodi Luigija Salvinija, ki so strnjeni v ta ciklus, obsegajo pet srbskih narodnih pesmi, med njimi kot primer junaške poezije »Smrt majke Jugovica«. V drugem delu so zastopani sodobni pesniki in sicer Jovan Ducić (Dubrovniški madrigal, Moja Muza), Milan Rakić (Ljubezna pesem, Preprosta pesem, Zapuščena cerkev), Oton Zupančič (Gazela), Večna impresija, Barčica), Vlad. Nazor (Moj stolp), Alojz Gradnik (Besede iz groba), M. Begović (Dolce-jeva Sv. Cecilija), Pavel Golia (Roka) in Desanka Maksimović (Singidunum). Prevodi kažejo dobro poznanje srbohrvaščine in slovenščine, pa tudi prevajalčevu visoko literarno kulturo, vendar so prav kakor vsi Salvinijevi prevodi v ljubljanski knjižnici izdaji slovenske lirike — nerimani, kar vsaj v naših očeh jemlje zlasti nekaterim pesmim originalno udarnost in strnjeno lepoto posameznih verzov in kitic.

S svojimi prispevki v »Rassegna italiana« je L. Salvini storil lepo uslugo italijugoslov. kulturnemu spoznavanju in zblizjevanju. — o.

Zapiski

»Srpski književni glasnik« je pričel v prvem juljskem zvezku D.M. prevod pesmi Iga Gradna »Poslanica Dragiši Vasiću«. V istem zvezku je K. Georgijević objavil svoj prevod odlomkov iz potopisa Karla Čapka »Cesta na sever«.

Letošnji mednarodni kongres PENkluba je privabil v razglašeno in slavnostno okrašeno prestolnico češkoslovaške vrste odličnih pisateljev in publicistov, med njimi H. G. Wellsa, Julesa Romainsa, St. Struvelsa, B. Cremlieuxa, Marinettija in druge. Kongres je potekel v najlepšem redu: češkoslovaški službeni in neslužbeni krogi so številnim gostom z vseh strani sveta izkazovali izredno pozornost in ljubeznivo skrb, tako da so odnesli iz Prage kar najugodnejše vtise. V ospredju kongresnih razprav je stalo vprašanje tako zvane ljudske in mladinske literature. V duhovnih referatih, konferenčnih in debatah so se zaiskrili mnogi interesantni domisleki, prevladovalo pa je stališče, ki ga je nekoliko aforistično izrekel že Oscar Wilde: da obstoje samo dobro in slabo napisane knjige, vsa druga ločevanja so postranskega pomena. V resolucijah je bila posebej poudarjena potreba svobodne pisateljskega stvarjanja, kar je že nekaj časa aktualna zahteva, saj omejitve v totalitarnih državah najbolj zgornjo dokazujejo, v kakšno sterilnost se pogreza »vistosmerjena« literatura. Na kongresu se je vnela tudi krajša diskusija o rasmem vprašanju, ki se je potem še dolgo in živahno nadaljevala v zasebnih razgovorih, saj gre tudi v tem primeru za načelno vprašanje duhovne svobode in mednarodnega kulturne sodelovanja. Praški kongres, ki se je vršil v politično zelo važnem času in na terenu, ki je danes v ospredju svetovnega zanimanja, je zopet potrdil svobost literature in javnega življenja. Češkoslovaški in njeni pravni pravci pred svetovnim forum bo nedvomno prinesel velikih koristi: če bo vsaj sto spretnih peres in bistrih glav izprialo v raznih jezikih sveta svoje vtise s »srednjeevropskega vulkana«, se bodo marsikomu odprle oči in bo začel kritično sprejemati izmišljotine, ki jih pošilja v svet češkoslovaški sovražna propaganda. Prav posebno bodo lahko tu-

ji pisatelji poročali o vzornem miru in redu, ki vlada v tej deželi in o njenem visokem kulturnem nivoju, s katerim je odlično dokazala evropski pomen svojega svobodnega življenja. Novi stiki med češkimi in tujimi pisatelji pa utegnejo še bolj odpreti češki literaturo vrata v svet. Izmed prireditelj, ki so bile v zvezi s Penklubom, bodi omenjen krasni sprejem na valdeštjanskem vrtu. V senci mogočnega baročne palače, ob šumenju razsvetljene fontane, pred obilnimi zakladi praškega baroka, ki so pravkar razstavljeni v tej palači, je češkoslovaški prosvetni minister dr. Franke pozdravil pisatelja z vseh strani sveta. Prisotni so bili tudi številni domači intelektualci in krasna predstava »Romea in Julija« v loggiji častiljeve palače češkega mogočnika je bila nepozaben zaključek te recepcije. Med sodelujočimi igralci Nar. divadla je bil tudi Zvonimir Rogoz. V četrtek je priredil Slovanski inštitut pod vodstvom svojega predsednika univ. prof. dr. M. Murka in Reprezentantni hiši kosilo na čast slovenskim udeležencem kongresa. Povabljeni so bili tudi člani Slov. inštituta. Tako so se znašli za skupno mizo pisatelji, publicisti in znamenitilki slovenskih narodov in dana je bila uvaževanja vredna vzpodbuda, da bi se večkrat posebej sestajali slovenski člani Pen-klubov ter skušali posredovati med svojimi narodi v duhu razumevanja in zblizjevanja. Na kratko zdravico prof. Murka je odgovorila poljska pisateljica Z. Nalkowska, a bolgarski dramatik Kostov je povedal nekaj tehničnih besed v imenu Bolgarov. Znatni del kongresistov je po zaključku oficialega dela obiskal Slovaško med tem ko za obisk tako zvanega sudetskega dela Češkoslovaške ni bilo zadostnega zanimanja. Ze sama pot čez to pokrajino je marsikoga prepričala, kako bedaste so laži o »zatiranju nemški manjšini«.

Drag Nelsonov koder

V Londonu so te dni prodali na javni dražbi koder admirala Nelsona za 11 funtov. Koder je bil iz zbirke kapitana Hardyja, čigar predniki so ga kupili na javni dražbi zbirke lady Hamiltonove iz l. 1806.

Glavni stan roparja Pintariča

Maribor, 4. julija

Včeraj so člani Pintaričeve tolpe spravi v zapore okrožnega sodišča, Pintariča samega pa so še zadržali pri poveljstvu orožniške čete, ker njegovo zaslišanje še ni končano. Pri poizvedbah po Dravskem polju in v slovenje-bistriškem srezu so odkrili orožniki nekakšen »glavni stan« Pintaričeve razbojniške tolpe v Vrhlogi pri pajdašu Ivanu Brglezu. Pintarič je imel skoraj po vsem Dravskem polju svoje pajdaše in zapužnike, ki so prevzemali plen njegovih vlovov in tatvin. Pri Brglezu pa so se razbojnikovi pajdaši od časa do časa sestajali. Tjakaj so prihajale tudi njihove ljubice. Brglez je kupoval tatinski plen po smešni nizki ceni ter ga potem prodajal po okolici. Podobne postojanke so imeli roparji tudi v Radečah, Dobrovlah, itd. Tudi tam so se sestajali. Orožniki so vodili Juharta in Kelca po vsem Dravskem polju in slovenje-bistriškem srezu, kjer so bila taka shajališča in tržišča.

Pojasnjen je zdaj tudi velik vlom pri Amerikancih pri Ptujju, kjer so padli Pintariču in Majeriču v roke razni vrednostni papirji v skupni vrednosti kakih 200.000 din. Te vrednostne papirje sta uničila, vse drugo, kar sta nakradla, sta pa razprodala. Soudedežbo vloma in tatvine pri Graifu v Jesenici pa Pintarič še vedno taji. To pa bo prišlo na dan, ko bodo imeli tudi starejšega Kodra pod ključem.

Danes se je zglasila na orožniški postaji v Račah sestra pobeglega Kodra in izpovedala, da je njen brat Josip Koder bil snoči v njeni hiši. Zahteval je hrano, ki mu jo je sestra tudi dala. Brat ji je dejal, da se bo sam javil sodišču, ker je že sit večnega preganjanja in skrivanja. Ko se je najedel, je spet izginil neznanu kam.

O aretaciji razbojnika Pintariča so bila v nekaterih listih napačna poročila. »Jutrovo« poročilo je bilo točno, naslednje pa je treba še dodati: Ko sta se Pintarič in Koder po spopadu z orožniki umikala v smeri Ptujске gore, sta se zatekla v vinotoč župana Rodoška, kjer sta gostila fante, po policijski uri pa grozila z orožjem, da bi izsilila pijačo. Župan Rodošek je na skrivaj sumljiva turca prijavil orožniški postaji na Ptujski gori. Na postaji je bil orožnik Jovo Bjelčić, vsi ostali pa so takrat še zasledovali zločince. Čeprav mlad, je Bjelčić takoj razumel položaj ter vzorno organiziral aretacijo obeh osumljencev. Takoj je stopil v zvezo s starejšino finančnega oddelka g. Kampušem ter z njim in županom Ro-

Novo zdravje — tisoč vtisov

Revma, bolezn srca, živcev, prebavnih organov, ženske bolezni, pljučne bolezni — za vse vrste ima

Češkoslovaška kopeli svetovnega slovesa.

Prvovrstna zdravniška oskrba. Zajamčeno učinkovito zdravljenje. Popoln komfort. Dobri in ceneni hoteli ter specialni sanatoriji. Romantični zgodovi. Visoke Tatre s prekrasno prirodo — z zdravilnimi sončnimi žarki. Prezanimivi zgodovinski spomeniki.

Informirajte se v vseh potovalnih pisarnah.

S P O R T

V plavalnem turnirju

Italijani med seboj

Triestina je v nedeljo zvečer na Reki in zasedla prvo mesto med udeleženci — Tekma v waterpolu je bila prekinjena

Reka, 4. julija. Sinoči je bilo v kopališču »Eneo« z nepetostjo pričakovano srečanje v plavanju in waterpolu med domačo Fiumano in Triestino, ki šteje v tekmovalce za Jadranski pokal. V vseh točkah so bile borbe za prva mesta zelo hude, nazadnje pa so si gostje popolnoma zasluženo izvojevali zmago z 58:51 točkam.

Podrobni tehnični rezultati so bili naslednji:

400 m prosti moški: 1. Schipizza (F) 5:10,7, 2. Luciani (T) 5:10,8, 3. Pilepić (F) 5:39,9, 4. Ascoli (T) 5:55.

100 m hrbtno ženske: 1. Stepančić (F) 1:31,8, 2. Ballaban (T) 1:32, 3. Škerl (T) 1:32,8, 4. Bartolomei (F) 1:33,8.

200 m prsno moški: 1. Bertetti (T) 3:00,1, 2. Graziani (F) 3:01,9, 3. Koharović (F) 3:08,9, 4. Carboni (T) 3:11,9.

100 m prosto ženske: 1. Lokar (T) 1:16, 2. Ruzzier (T) 1:16,2, 3. Stepančić (F) 1:17, 4. Bartolomei (F) 1:31,4.

100 m prosto moški: 1. Costa (F) 1:02,1, 2. Vittori (F) 1:02,2, 3. Gambetta (T) 1:03, 4. Luciani (T) 1:05,8.

100 m prsno ženske: 1. Frausin (T) 1:35,2, 2. Prekop (T) 1:39, 3. Pizzal (F) 1:39,6, 4. Geletič (F) 1:58.

100 m hrbtno moški: 1. Angel (T) 1:15,5, 2. De Zucco (T) 1:16, 3. Costa (F) 1:17,8, 4. Vittori (F) 1:23.

stafeta 4x50 m ženske: 1. Triestina (Radio, Posega, Lokar, Ruzzier) 2:15, 2. Fiumana (Derenzini, Kušnik, Cattarano, Stepančić) 2:17,5. (Doseženi čas Triestine je nov državni italijanski rekord, ki pa ne bo mogel biti priznan.)

stafeta 4x200 m moški: 1. Fiumana (Vittori, Schipizza, Comandini, Pilepić) 9:56,2.

Ljubljana A in B

Tekma za trening med dvema domačima postavama

Danes bodo izrebrali pari za državno nogometno prvenstvo ki se bo pričelo prvo nedeljo v avgustu.

Naša Ljubljana je dala igralcem v juniju odmor. Medtem pa ni počivalo vodstvo, temveč se pripravljalo na novo tekmovalno zvezo z nekaterimi ojačenji. Sveda moramo upoštevati, da živi naša Ljubljana v skromnih razmerah in zato se pač ne moremo nadejati velikih presenečenj. Klub žal ne dobiva takšnih in tako velikih podpor, da bi mogel svoje moštvo tako ojačiti z novimi silami, da bi se tega veselili vsi slovenski sportniki. Zato so tudi ojačenja skromna.

Kljub odmoru so mnogi igralci pridno trenirali. Danes bo prvi javni trening, prihodnjo nedeljo ima klub na sporedu jačo domačo tekmo, v teku julija pa bo moštvo bržkone igralo izven Ljubljane ter se tako pripravilo na težke prvenstvene borbe.

Tekma za trening se bo pričela ob 17.30 na igrišču ob Tyrševi cesti.

V nekaj vrstah

Kakor je zabeležilo že ponedeljsko »Jutro« s podrobnimi rezultati, je bilo preteklo nedeljo končano drugo kolo

v kvalifikacijskih tekmah za vstop v nacionalno ligo. Iz teh tekem so se za nadaljnje tekmovalne kvalifikacije trije klubi, in sicer Slavija iz Varaždana, Slavija iz Osijeka in Radnički iz Kragujevca, razen tega pa sta še dva kandidata, ki bosta prišla naravnost v finale, in sicer Sparta iz Zemuna in Gradjanski iz

doškom odšel v vinotoč. Orožnik je pogumno naskočil v vinotoč razbojnika in ga podrl na tla. Razvila se je ogorčena borba in v kritičnem trenutku sta priskočila Bjelčić na pomoč gasilca Gojkovića, Jožef in Feliks, ki sta bila že prej v vinotoču. Med borbo je Koder zbežal. Finančni preglednik Kampuš ga je zasledoval in, ko je begunc streljal, je streljal tudi on, zaradi teme pa strelji niso zadeli in Koder se je izgubil v gozdu. Aretacija nevarnega razbojnika je torej edina zasluga orožnika Jovana Bjelčića, finančnega preglednika Gregorja Kampuša, župana Rodoška in obeh Gojkovičev.

nadaljnji udeležence bo bodisi BSK ali Slavija iz Prage, ki je bil določen na včerajšnji tekmi, o kateri poročamo na drugem mestu. (Glej 2. stran!)

V Zagrebu so imeli v soboto večje luhkoatletsko tekmovalje,

v katerem je bilo doseženih več odličnih rezultatov. Med seniorji se je najbolj odlikoval metalec Kovačević, ki je kroglo vrgel 14,40 m, kopje pa 50,25 m. Izvrsten je bil tudi, sedaj Concordijaš, sicer pa naš ožji rojak mladi Kotnik, ki je na 5000 m kljub slabi konkurenci dosegel izborni čas 15:43, kar je samo za 12 sekund slabše od Krevsovega državnega rekorda. Kakor slišimo, bo Kotnik menda v kratkem spet teklat za svoj matični ljubljanski klub.

Zaradi mesta tehničnega referenta v plavalnem savezu bodo še hudi križi, ker je bivši referent Mirko Simović, na katerega so z gotovostjo računali, odklonil prevzem te funkcije. Simović pravi, da nima nobene garancije, da bodo vsi klubi sodelovali za čim boljše pripravo naše reprezentance in je sploh savezna uprava že doslej opustila marsikaj, da bi bila temeljito pripravila državno reprezentanco za bližnje zelo važne nastope.

Včeraj jutraj ob 7. je umrla večkratna svetovna prvakinja in teniška igralka velikega stila

Suzana Lengien.

Nekdanja svetovna prvakinja v tenisu Suzana Lengien se je rodila v Parizu l. 1899. že l. 1914. si je priborila naslov svetovne prvakine v igri poedink, v dvojbi dam in v mešanim dvojbi. Od l. 1919. do 1921. je spet osvojila naslov prvakine sveta. Naslednja leta je pobirala zmago za zmago. Na olimpiadi v Anversu je zmagnala v tekmah poedink. Leta 1924. je začela njena slava polagoma temneti, toda kljub temu je veljala v letih 1925. in 1926. za brezkonkurenčno prvakinja sveta. Znano je tudi njeno srečanje z Amerikanko Helen Wills leta 1927. Nekaj mesecev po drugi zmagi nad Amerikanko v Cannesu je Suzana Lengien prestopila med profesionalce. Vsaka njena turneja po Ameriki je bila nov uspeh. Pred nekaj leti je v Parizu ustanovila šolo za tenis, kjer jo je zdaj prežgondna smrt iztrgala iz teniškega sveta.

SK Marš: ponovno obvešča vse klube, da na dopise, ki ne bodo opremljeni s klubovim žigom, ne bo odgovarjal. — Danes od 18. dalje obvezan trening za vse igralce.

SK Reka: Držvi ob 20. seja u. o. v gostilni Oblak na Tržaški cesti.

Iz Zagorja

— Spet huda nevihta, ki je povzročila mnogo škoda. Kakor pred dnevi v Krških pod Sv. Plazino, kjer je nevihta napravila hudo škodo, tako je prejšnji teden začela katastrofa okoliš St. Jurja pod Kumom. Med silnim viharjem in nalivom se je vala še toča in oklestila poljske kulture. Voda in vihar sta odnesla in razmetala cele kopice suhega sena. Taklega naliva ni viharja v tem okolišju že dolgo ne pomnijo.

— Razburjenje zaradi tatvina je še dalje večje. Spričo hude vročine imajo skoro povsod pomoči okna odprta, kar izrabljajo tatovi, odnosno menda en sam. Pretekli teden so imeli nezaželen obisk najpreje v Toplicah in potem v Zagorju. Pri rudarskih družinah v koloniji pri Bokasu in Juhmanu so opazili, da nekdo odgrinja zavese pri oknu in sveti z električno lučjo. Ker je tat čul, da se približuje giblejo, je zbežal naprej. Obisk je dobil tudi g. Alojz Bazelj v Zagorju. Ko je začel šumenje pri oknu in opazil dva nepoklicana, je zavpil in tudi streljal za bežičima. Prebivalstvo je med seboj sklenilo, da bo samo uredilo obrambo pred tatovi.

Zapustila nas je naša ljuba dobra mati, babica, prababica in sestra

MARIJA STANCER

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 6. t. m. ob pol 6. uri popoldne iz Marofa na tukajšnje pokopališče.

KRSKO, dne 4. julija 1938.

Zalujčja hči MIKI in ostalo sorodstvo.

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

On majo z glavo, ne da bi odgovarjal. Tedaj Marija vstane, ga prime za roke, jih krepko stisne in pravi:

»Sire, nikar naju ne pošljite proč. Dajte meni in otroku, da ostaneva tukaj. Tako sami ste. Videli naju boste samo, kadar boste hoteli. Na otoku se gotovo lahko zame hišica, kjer bom mogla živeti, ne da bi me ljudje poznali, in odkoder bom prihajala k vam, kakor hitro me pokličete. Samo vi boste vedeli, da sem tu. Vaša dekla bom. Recite mi, Napoleon, da dovolite!...«

Rahlo se ji cesar izvije in jo potisne nazaj na njen stol. »Ne verjamem, Marie, da bi mogla živeti to življenje.«

»Zakaj ne, sire? Nič me ne vleče v Francijo. Zdaj sem prosta. Vsa vaša sem. Nič naju ne more več ločiti.«

»Vem«, tiho reče Napoleon.

Marija Walewska je pred Bogom prosta. Grof je pred dvema mesecema umrl v Rimu. Zapustil je pismo, v katerem odpušča nji, ki je bila nekdanj njegova žena, in jo blagoslavlja, ker ga je njeno zgledno življenje potolažilo.

»Ne«, ponovi Napoleon, »ni mogoče; ne zate ne zame. Tu ne ostane nič skrivnega. Otok je ena sama velika vas. Cesarica bi zvedela...«

»Cesarica!...« vzklíkne Marija tako trpko, da sama osupne in obmolitne.

Kaj bi bila skoraj povedala! Napoleon gotovo ne ve, da Marija Luiza, neznan in omejeno bitje, ki ga je hotel s tolikšno prizanesljivostjo in dobroto navezati nase, ni samo izdala cesarja, ampak tudi osramotila moža ter se s svojim ljubčkom poja nekod po Švici, med tem ko je njen sin, rimski kralj, na Dunaju samo majhen vojvodič-ujetnik, ki si ga štejejo Habsburgovci v sramoto in ki se mu Evropa posmehuje.

In res še ne ve. Štiri mesece je že brez vsakršne novice. Ko so mu večer naznanili prihod ladje, na kateri sta dve ženski z otrokom, se ni vedel od radosti kam dejati, misleč, da sta to cesarica in mali kralj, ki vendar še prihajata k njemu. General Bertrand ga je zbudil iz znotre.

»Marie«, je vzdihnil Napoleon. »Plemenita, zvesta duša!... A kaj bi dal, da bi bila ona druga!...«

Ona druga, cesarica me ljubi je, nikoli je ni mogel ljubiti. Že kmalu, že v prvih mesecih zakona, ga je jela hladna avstrijska lutka odbijati. Toda ponos, ki ga je privedel v to zvezo, ohranja v njem nekakšno spoštovanje do nje. Marija Luiza je začetnica njegovega zakonitega potomstva, mati dediča njegovih kron. To zadostuje, da mu je sveta.

Globok molk vlada med Napoleonom in Marijo Walewsko. Da bi ga pretrgala, hoče Marija ponoviti svojo prošnjo.

»Napoleon...«

Migne ji, naj nikar ne govori dalje. Njegov sklep je neomajen. Kakor koli mu gre prijateljčina vdanost do srca, sprejeti je ne more.

In ona, ki bi ji bila ta žrtev v največjo srečo, pobesi glavo, saj je vajena popuščanja v vsaki stvari.

Tedaj reče cesar: »Tvoja navzočnost nekje drugje je zame važnejša. Ko odpotuješ z Elbe, se lahko ustaviš v Napolju, kamor vzameš s seboj tajno pismo za Murata. Načrte imam... ki ti jih še razložim... A prej bi te prosil za uslugo. Zelo malo in zelo slabo sem poučen o položaju na Francoskem. Nekateri izmed mojih zaupnikov si želijo moje vrnitve ter mi opisujejo položaj Bourbonov v najtemnejših barvah. Drugi spet trdijo, da se je dežela privadila novega gospodarja. Povej mi, Marie, kako je v resnici.«

Imel je zaupanje vanjo, v njeno pamet in v njen zrel razum, posebno še, ker je vedel, da ni zmožna sebičnega računanja. Nekoliko potolažena je dvignila obraz in ga pogledala...

»Ti moraš mnogo vedeti. Prišla si preko Pariza, kaj ne?«

»Da, sire.«

»Kaj praviš tam o meni?«

»Francija še vedno žaluje za vami. Ljudstvo je mirno, a nikakor ne zadovoljno. Dvor se roga tem čuvstvom in izkuša zatreči vsak spomin na vašo vladavo...«

»Norec!... In moji vojaki? Ali me še ljubijo?«

»Zmerom govori o vaših zmagah ter z občudovanjem in bolestjo izgovarjajo vaše ime. Zatrjujejo, da vas ne bi bili nikoli premagali, ako ne bi bilo izdajstva.«

»To je res. Marmont je pahnil domovino v ne-

srečo in izdal vladarja...«

Napoleon stisne pesti.

»In kaj delajo politiki?... Talleyrand je na Dunaju pri kongresu. A Fouché?«

Kaj se je zgodilo s Fouchéjem? Pogosto si zdaja to vprašanje. Izmed mož, ki so bili okrog njega, ga ta najbolj zanima. Zdrobil ga je, kakor se je bil namenil. A ko je Fouché nekaj časa ležal v prahu, je znova mirno pričel svojo pot navzgor... Prekanjenec! Mož takšnih zmožnosti je ustvarjen za to, da ga porablja. Prej ali slej ga bo spet videti v vladi, si misli Napoleon.

»Vojvoda Otrantski je v Parizu. Nič ne kaže, da bi izkušal priti spet do časti.«

»Čudno. Najbrže čaka ugodne prilike... V trajnost restavracije menda ne veruje... Si kdaj govorila z njim?«

»Saj veste, Napoleon, da sva že pred leti pozabila drug drugega.«

»Bolje je tako,« reče cesar. »Ta malopridnež nam je storil obema mnogo hudega.«

Nato mu zdajci plane z ustnic vprašanje, ki se ga Marija Walewska tolikanj boji in ki bi se ga bila tako rada ognila: »Kje je cesarica?«

»Na Dunaju, sicer, s svojim sinom.«

Prvič v življenju se Marija Walewska laže Napoleonu. Vendar misli, da mora tako ravnati. Bog ne da, da bi izvedel žalostno resnico iz njenih ust. Toda Napoleon ne odneha... Ali mar kaj sumi?

»Slišal sem, da je šla v Aix, v kopalnišče, v spremstvu...«

Obotavlja se.

V IMENU NJEGOVEGA VELIČANSTVA KRALJA!

Stol sedmorce odd. B v Zagrebu je kot revizijsko sodišče, apelacijsko sodišče v Ljubljani pa je kot prizivno sodišče v pravni stvari tožeče stranke: Kolinske tovarne hranil d. d. v Ljubljani, ki jo zastopa dr. Majaron Ferdinand, advokat v Ljubljani, zoper toženo stranko: Pražarno »žika«, družbo z o. z. v Ljubljani, ki jo zastopa dr. Vavpetič Lado, advokat v Ljubljani, radi nelojalne konkurence,

razsodilo:

- 1) Tožena stranka je dolžna opustiti nadaljno opremljanje proizvajanih zavojev kavnih surugotov s porcelanastimi skodelicami, krožniki in žlicami podrobno odjemalcem;
- 2) Tožbeni zahtevek, da je tožena stranka dolžna opustiti nadaljno opremljanje proizvajanih zavojev kavnih surugotov z listom »žika« se zavrne;
- 3) Odredi se, da sta tožeča in tožena stranka dolžni objaviti sodbo po njeni pravomočnosti brez razlogov po enkrat v »Jutra« in »Slovenec«;
- 4) Stroški se vzajemno pobotajo.

Sofer mehanik

dober vozač, z večletno prakso, išče mesto k tovarni ali osebnemu avtomobilu. Nastopi lahko 15. t. m. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra Maribor pod šifro »Zanesljiv sofer«. 16064-2

20-letno dekle

išče mesto kot prodajalka kruha ali v mlečarni. Vajena nekoliko špecerije in gospodinjstva ter slinčnega. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena in delavska«. 16056-2

Pletilja

sprejme vsakovrstno delo na doma. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Na doma«. 15688-2

Pouk

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Za ponavljalne izpite

iz francošine in nemščine uspešno pripravlja učence (učence) srednjih, meščanskih in trgovskih šol. Sprejema prijave dnevno od 10-18. ure do 9. VII. 38. Tržaška cesta 1-1, oz. Grobarjeva 2-1, Aneta Potocnik, strok. diplomirana. 16015-4

Zasluzek

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

1000 din

in več zaslužite mesečno doma. Potreben kapital 2.500 din. Anos. Maribor, Orožnova. 15138-3

Potniki

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Potnik

s šoferskim izpitom bi prevzel zastopstvo (prednost) pletenega blaga. Potuje z avtom, s svojim ali tujim, s Gorskim Kotar, Primorje, Liko, Hercegovino in Kordun. Cenj. ponudbe na Ivan Banjavčič, trgov. Duga Resa, Banovina savska. 16028-5

Prodajam

Akvarij in več sto različnih eksotičnih rib prodam na Emonski cesti 10, Ljubljana. 15904-6

Vrtni stole,

zložljive, nove, poceni prodajam Tržiča, Tržaška 42, tel. 2805. 15438-6

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Steklene stene

z dvojnimi vrati, dobro ohranjene, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »1000«. 15976-7

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

ČERNE — juvelir.

Ljubljana, Wolfova ul.

Radio

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Kupim radio

Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »777«. 15931-9

Auto, moto

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

DKW motor

ali slinčnega kupim. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 16045-10

Stroj

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Sivalni stroj

krojaški, dobro ohranjen, kupim takoj. Bertič Slavko, Ljubljana-Moste na Klančku št. 9. 16050-29

Skobelni stroj

(Hobelmachine) na 3 nožne vele, dobro ohranjen po možnosti z večletnim električnim pogonom, kupim. Ponudbe pod šifro »Preciznoste na ogl. odd. Jutra. 16024-29

Pridelki

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Cvetlični med

domač, zdravilni, nudi najceneje J. Menart, Domžale. 262-33

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Lokali

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Lokal za atelje

2-3 prostore, svetle, v mestu ali predmestju, iščem za 1. julij ali 1. avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Atelje«. 16013-19

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Večje število parcel

kompleksov, posestev, trgovskih in posestev, stanovanjskih hiš ter stanovanjskih hiš s posestev, ima napredaj gradbeno strokovno izobražen posredovalec

Kunaver Ludvik

Cesta 29. oktobra 6. Telefon 37-33. Pooblaščen graditelj za sodni cenar, ima nasvete brez plačila na razpolago. 25-20

Stanovanja

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Stanovanje

obstoječe z 2 sob, kopalnico in pritlikin in veliko prazno sobo s posebnim vhodom oddam. Poizve se pri hišniku. Dolničjska cesta 26. 15729-21

3-sobno stanovanje

z vsemi pritlikinami, odda za 1. avgust t. l. hranilni in posojilni konzorcij, Gajeva ul. 9. 16059-21

Dvosob. stanovanje

s pritlikinami, poceni oddam za avgust. Mirje, Langusova ul. 3-1, levo. 16053-21

Enosob. stanovanje

s pritlikinami, oddam odra. Hrenova ul. 19. 16049-21

Dvosob. stanovanje

v centru mesta, II. nadst. oddamo. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 16034-21

Enosobno samsko stanovanje

zaklopno in prazno sobo, oddam takoj ali avgusta. — Riharjeva 2-1, tik Mirja ob Gradaščici. 16039-21

Naročniki »JUTRO« so zavarovani za 10.000 Din.

Stanovanja

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Opremljeno garsoniero

ki popolnoma obvlada nemobno stanovanje s kopalnico, zaseben vhod, mirna lega, blizu gl. kolodvoru. Iščem za takoj za 2 do 3 mesece starejši boljši zakonikar brez otrok. Ponudbe do 12. t. m. na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mirje«. 16026-21a

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Sobo

lepo opremljeno, s posebnim vhodom, oddam. Šmartinska cesta 10. 16055-25

Lepo sobo

opremljeno, oddam pri sodnji. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 16057-23

Za 1. avgust

oddam 2 parketirani sobi s kuhinjo ali 2 večji sobi, eno opremljeno z 2 posteljama, eno pa prazno — ugodno na Celovški cesti. Ogleda se vsak dan od 9. do 10. ure dopoldne. Poizve v vseh poslovalnicah Jutra. 16048-23

Parketirano sobo

lepo opremljeno, z vhodom s stopnic, oddam takoj. — Istotam se poizve za prazno sobo pri Sv. Krištofu. Rožna ulica 37-1. 16030-23

Oddam sobo

z 1 ali 2 posteljama sredi mesta. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 16058-23

2 sobi

solnčni, poseben vhod, uporabni za pisarno ali stanovanje, kopalnica, telefon, lift, v centru, oddam prazni ali opremljeni, posamezno ali skupno, takoj. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 16036-23

Sobe išče

Iščem sobo s posebnim vhodom v sredini mesta. Rad plačam primerno ceno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Rad plačam«. 16054-23a

Dama

ali opremljeno eno ali dvo- v višinskem letovišču na Gorenjskem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dieta važna«. 16027-23a

Dijaške sobe

Dva dijaka nižjoolca, vzajem na stanovanje in celotno oskrbo. Pomoč pri učenju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15528-22

Dva dijaka

nižjoolca vzajem na stanovanje in celotno oskrbo. Pomoč pri učenju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15528-22

Prehrana

2-letno punčko dam za svojo dobrim ljudem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 16019-14

Zivali

Kobilo

4 leta staro, kavine barve, pripravno za mesarja ali trgovca, ugodno prodam. Ljubljana, Mala čolnarska ulica št. 4. 16061-27

TOVARNA CIKORJE

FAVORIT - Zemun

izjavlja, da jo še nadalje zastopa prejšnji potnik gosp. Franjo Breznik.

HIŠA

za dinarjev 1.050.000

V centru Beograda, najlepše mesto, z gospodskimi stanovanji po 2 sobi, jedilnico, kuhinjo, kopalnico, in vse ostalo. Vse pritlikine v ploščah, kopalnice s vzdanimi kadmni. Izredno ugodna priložnost za naložitev denarja. Renta bruto letno din 130.000, neto din 110.000. Hiša je tako moderno zidana, da bo primerna za 20 let vnaprej. Vsa mednadstropna konstrukcija je zidana iz armiranega betona. Fasada je iz kamna, vhod večbarvni naravni marmor, vrata iz nilka in antikorodala, parket najboljše, okovje bela kovina. Hiša predstavlja veliko bogastvo in nenadkriljivo varnost za vložen denar in odlično obrestovanje. V gotovini potrebno din 700.000; ostalo hipoteka. — Prodaja izključno

BOVAN,

BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 5, palača »Ta-Ta« — telefon 27-978.

Dopisi

Trgovski pomočnik

želi spoznati damo srednjih let, ločene ali vdove niso izključene. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Zivljenje«. 15705-24

Tisoče zahval prejema »MORANA«

ENZACIJA KOZMETIKI

V nedeljo dne 5. VI. 38 je bila objavljena prodaja hiše v industrijskem centru, — neto donos (din 20.000) — Poizve se pri Alojz Žager, Delavska 7, kar pa ni pravilo. Poizve se le pri Anton Žolger, Delavska 7, Jesenice. 16017-31

Izgubljeno

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Aktovka

s šolskimi potrebčinami se je izgubila od Bohoričeve, Jagličeve, Masarykove ceste do kolodvoru. Najditelja prosimo naj jo odda proti nagradi v trafik, Kolodvorska ulica 41. 16029-28

ZA ŽENE OD 40 LET NAPREJ MORANA HORMON AKTIV KREMA DIN. 60.-, VRNE ŽENI AKTIVNO/T IN MLADOST.

OD 30-40 LET MORANA HORMON KREMA (IZ MIŠIJI ŽLEZ) DINARA 50.-

OD 18-30 LET MORANA VITA MIN KREMA (VIŠIJKI GORA) DIN. 40.-

TE NOVITETE TAKO! ODSTRANJO GUBE, MLAHAVO KOŽO, NEREDNE KOŽO MLADOSTNO NAPETO Z BARŽUNAS/TIM TENOM.

MORANA LEPOTA RA/TLINI KI PUDRI V VEH NIJAN/AN DIN. 25.

MORANA SPLIT

Sprejememo rudarske nadzornike

po možnosti z rudarsko šolsko izobrazbo. Ponudbe poslati na Premogovnik Rtanj braće Mih a. d. — Boljevac (timoški) — Moravska banovina.

Najiskrenejšo zahvalo

sporočamo vsem, ki so skušali pomagati naši dobri mamici, gospe

IVANI KORDAN

posebno g. primariju dr. Flajs in g. dr. Kozmi v Celju, g. primariju dr. Blaumauerju v Ljubljani in št. sestram usmiljenkam v Leonišču.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v naši nesreči izkazali svoje sočustvovanje, posebno pa še vsem, ki so drago pokojnico spremlili na njeni zadnji poti.

Zagreb, Celje, Laško, dne 5. julija 1938.

ZALUJOČI OTOCI IN OSTALI SOROD